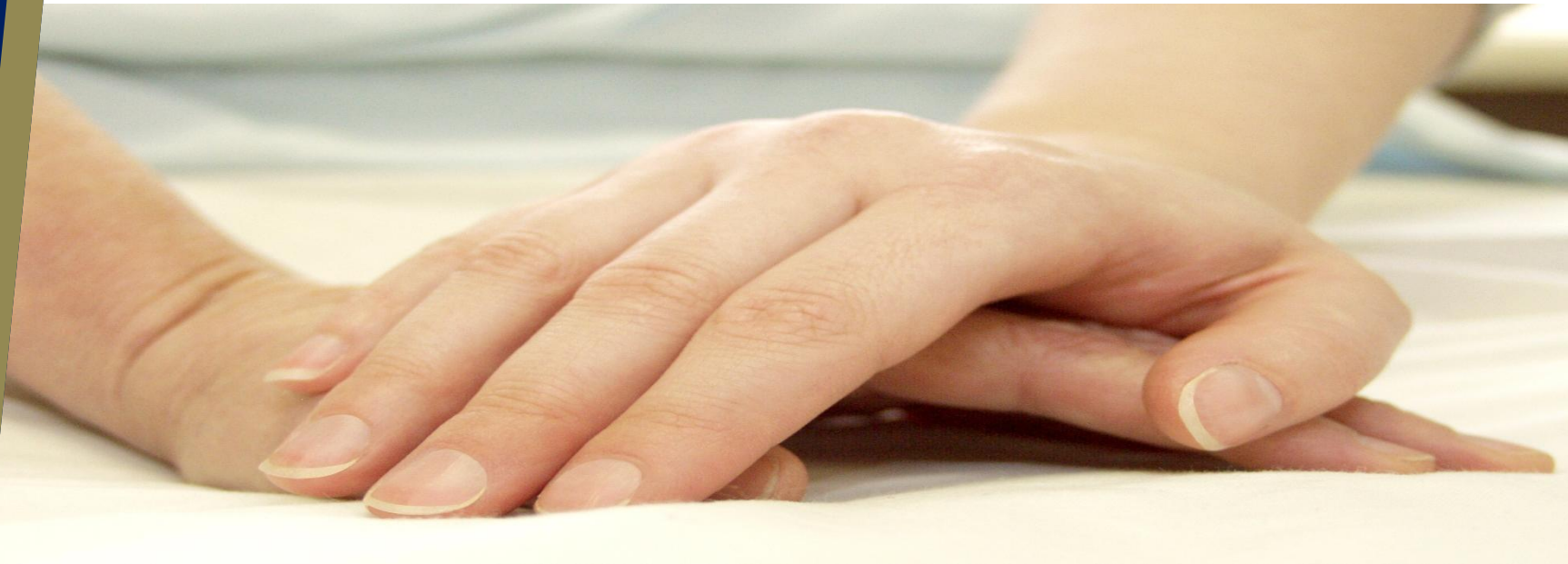

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Bwrdd Iechyd Prifysgol
Betsi Cadwaladr
University Health Board

Adroddiad a Chyfrifon Blynyddol 2015/16

Gwella iechyd a darparu gofal rhagorol

RHAN UN - ADRODDIAD PERFFORMIAD	4
Trosolwg.....	4
Datganiad y Prif Weithredwr	4
Ein pwrpas a gweithgareddau	6
Fframwaith Gynllunio.....	8
Materion allweddol a risgiau sy'n effeithio ar gyflawni amcanion.....	9
Dadansoddiad Perfformiad	10
Adroddiad cynaladwyedd	29
Datblygiad cyfalaf	39
Datblygiad rhyngwladol a Chymru o Blaid Affrica.....	40
Paratoi ar gyfer argyfwng.....	42
Gweithio i Wella	43
Ymchwil a datblygiad	44
RHAN DAU - ADRODDIAD ATEBOLRWYDD	45
Adroddiad Llywodraethu Corfforaethol	45
Adroddiad y Cyfarwyddwyr	45
Y Bwrdd.....	45
Pwyllgor Archwilio.....	45
Datganiadau o fuddiant y cyfarwyddwyr	46
Diogelwch data.....	48
Cydymffurfio â gofynion dyrannu costau	48
Adroddiad Tâl.....	49
Adroddiad Staff	60
Cydraddoldeb a hawliau dynol	62
Ymgysylltiadau ac ymgynghoriadau heb fod ar y gyflogres.....	63
Atebolrwydd seneddol ac adroddiad archwilio.....	65
RHAN TRI - DATGANIADAU A NODIADAU ARIANNOL	68
Cydymffurfiaeth â Dyletswyddau Ariannol dan y Ddeddf Gyllid Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2014	69
Datganiad ariannol cychwynnol	70
Datganiad cyfrifoldebau'r Prif Weithredwr fel Swyddog Atebol y BILI.....	75

Cyflwyniad y Cadeirydd

Mae'n bleser gen i ar ran y Bwrdd gyflwyno ein Adroddiad Blynyddol ar gyfer 2015/16.

Bu hon yn flwyddyn heriol i'r Bwrdd Iechyd, wedi iddo gael ei osod dan Fesurau Arbennig ym Mehefin 2015. Fodd bynnag, mae'r Bwrdd a'n holl staff wedi wynebu'r heriau hyn fel cyfle i ni gyflawni gwir welliannau. Rydym yn gwneud cynnydd da wrth fynd i'r afael â sawl mater tymor hir, ac rwy'n hyderus bydd y newidiadau a wnawn yn sicrhau ein bod yn gallu parhau i ddarparu gofal iechyd o ansawdd uchel a gwella iechyd a lles y bobl a wasanaethwn yng ngogledd Cymru dros y blynyddoedd i ddod.

Peter Higson
Cadeirydd

Adroddiad Blynyddol

Mae'r ddogfen hon yn ffurfio rhan o adrodd blynyddol y Bwrdd Iechyd ac mae'n disgrifio rheolaeth, llywodraethu a pherfformiad y sefydliad. Fe'i ategir gan y Datganiad Ansawdd Blynyddol, sy'n darparu gwybodaeth ar ansawdd ein gwasanaethau clinigol a gofal, y Datganiad Llywodraethu Blynyddol, sy'n arddangos ein hymagwedd at reoli'r sefydliad, rheolaeth adnoddau a rheoli risg a'r Cyfrifol Blynyddol sy'n nodi sefyllfa ariannol lawn y Bwrdd Iechyd.

Mae'r holl adroddiadau ar gael i'w lawrlwytho o wefan y Bwrdd Iechyd yn www.wales.nhs.uk/sitesplus/861/tudalen/40900, neu ar gais i Dîm Cyfathrebu'r Bwrdd Iechyd (gweler y panel i'r dde).

Rydym yn hapus i gyfieithu neu gynhyrchu mewn ffurfiau eraill

Print Bras

Os bydd angen copi o'r Adroddiad Blynyddol mewn fformat arall, neu ar ffurf copi caled, cysylltwch â'r

Tîm Cyfathrebu,
Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr
Bloc 5 Cwrt Carlton, Parc Busnes Llanelwy,
Llanelwy, LL17 0JG

01248 384776

bcuhbpressdesk@wales.nhs.uk

RHAN UN - ADRODDIAD PERFFORMIAD

Datganiad y Prif Weithredwr

Bu'r flwyddyn ddiwethaf yn gyfnod o her ddigynsail i'r Bwrdd Iechyd.

Roedd y sefydliad eisoes yn destun i Ymyriad Targededig Llywodraeth Cymru dan drefniadau Fframwaith Esgyn GIG Cymru, yn dilyn pryderon ers tro byd ynghylch arweinyddiaeth a llywodraethu.

Ym Mehefin 2015, derbyniodd y Gweinidog Iechyd gyngor swyddogion Llywodraeth Cymru, Swyddfa Archwilio Cymru ac Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru y dylid gosod y Bwrdd Iechyd dan Fesurau Arbennig. Gosododd y Gweinidog feysydd penodol ar gyfer gwelliannau sylweddol fel a ganlyn:

- Llywodraethu, arweinyddiaeth ac arolygiaeth
- Gwasanaethau Iechyd Meddwl
- Gwasanaethau Mamolaeth yn Ysbyty Glan Clwyd
- Gwasanaethau MT a gofal cychwynnol, gan gynnwys gwasanaethau y tu allan i oriau
- Ailgyssylltu gyda'r cyhoedd ac adennill hyder y cyhoedd.

Yn erbyn y cefndir hwn, roedd hi'n amlwg nad oedd y Bwrdd Iechyd mewn sefyllfa i gyflwyno Cynllun Tymor Canolig Integredig tair blynedd gynhwysfawr o Ebrill 2016. Yn lle hyn, yn ystod 2015/16, rydym wedi bod yn gweithio at Gytundeb Darparu blwyddyn unigol gyda Llywodraeth Cymru ac rydym wedi cyflwyno Cynllun Gweithredu Blynyddol ar gyfer 2016/17.

Ymatebasom i gael ein gosod dan Fesurau Arbennig drwy gyflwyno cyfres o gynlluniau 100 niwrnod ar gyfer bob un o'r meysydd a osodwyd gan y Gweinidog. Cynlluniwyd y rhain i gyflawni cynnydd ar frys ym mhob maes ac i osod seiliau ar gyfer gwelliannau tymor hir parhaus.

Mae'n bleser gen i adrodd bod cynnydd arwyddocaol wedi'i wneud, ond yn amlwg fel sefydliad, mae llawer o waith yn parhau i fod angen ei wneud.

Dros y 12 mis diwethaf, bu cryn newidiadau yn nhîm arweiniol y Bwrdd Iechyd. Dilynwyd fy mhenodiad fel Prif Weithredwr gyda phenodiad Cyfarwyddwr Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu newydd. Penodwyd tri Aelod Annibynnol newydd yn ystod y flwyddyn, ac yn y cyfamser, sicrhaodd ein Cyfarwyddwr Meddygol, Yr Athro Matthew Makin swydd newydd gydag Ymddiriedolaeth fawr yng ngogledd orllewin Lloegr, ac ymddeolodd Yr Athro Angela Hopkins, ein Cyfarwyddwr Nyrsio o'r GIG. Hoffwn ddiolch i Matt ac Angela am eu cyfraniad helaeth i'r GIG yng ngogledd Cymru, ac edrychaf ymlaen at groesawu eu holynyddion yn ystod y flwyddyn hon.

Rydym wedi cyflwyno strwythur rheoli newydd, gydag arweinyddiaeth glir yn ein tri phrif ysbyty a thri Cyfarwyddwr Ardal a thimau, i ddarparu mwy o reolaeth sy'n canolbwyntio'n lleol, sy'n ein helpu i ailgysylltu ein gwasanaethau gyda'n cymunedau a phartneriaid lleol.

Dechreuasom ar raglen o ymgysylltu parhaus gyda'n cyhoedd yr haf diwethaf. Rydym wedi bod yn gwneud llawer mwy o ymdrech i fynd allan i gwrdd a gwrandao ar bobl leol i glywed eu barn a fydd yn ein helpu i benderfynu sut bydd y gwasanaeth iechyd yng Ngogledd Cymru yn datblygu dros y blynyddoedd nesaf.

Er ein bod wedi wynebu gwir heriau wrth recriwtio staff meddygol, yn y pen draw, llwyddwyd i sicrhau'r meddygon angenrheidiol i sefydlogi ein gwasanaethau mamolaeth a recriwtiwyd MT a nyrsys ychwanegol i gryfhau ein gwasanaeth gofal cychwynnol y Tu Allan i Oriau.

Mae'n bwysig cydnabod hefyd tra bod rhai meysydd yn heriol iawn, ar draws gogledd Cymru, mae ymroddiad a sgiliau ein staff yn golygu bod degau o filoedd o gleifion yn parhau i gael budd o ofal a thriniaethau o'r radd flaenaf. Dylid tynnu sylw'n benodol at:

- Triniaeth canser, mae'r Bwrdd Iechyd wedi cyflawni'r targed 31 diwrnod yn 11 o'r 12 mis ac mae'r perfformiad yn erbyn y targed 62 diwrnod fel arfer dros 90%, sy'n ein gwneud y Bwrdd Iechyd sy'n perfformio orau yng Nghymru;
- Mae ein perfformiad gofal strôc yn gyffredinol ymysg y gorau yng Nghymru ac yn gywerth â rhai o'r perfformwyr gorau yn y DU;
- Rydym wedi gwneud cynnydd mawr i leihau'r ôl-groniad o gleifion sy'n disgwyl am Wasanaethau Iechyd Meddwl Plant a Phobl Ifanc (GIMPPI);
- Y gyfradd rhoi'r gorau i ysmegu disgwylidig diwedd blwyddyn yw 4.6% ac mae'n bosibl mai hon fydd yr orau yng Nghymru.

Dros y flwyddyn nesaf, mae'n bwysig i ni wneud cynnydd i fynd i'r afael ag amserau aros mewn meysydd lle mae cleifion yn aros yn hirach nac y dylent am driniaeth. Boed yn aros wrth geisio trefnu apwyntiad gyda MT, aros i gwblhau triniaeth yn ein Adrannau Achosion Brys neu aros am apwyntiadau clinig neu lawdriniaethau, rydym yn gwybod bod angen gwelliannau. Roedd hwn yn un o'r negeseuon allweddol a glywsom gan y cyhoedd yn ystod ein gwaith ymgysylltu y flwyddyn ddiwethaf.

Mae ein sefyllfa ariannol yn parhau i fod yn achos pryder. Mae'n ofynnol i Fyrddau Iechyd fantoli eu hincwm gyda gwaraint dros gyfnod dreiglol o dair blynedd. Daw cyfnod cyntaf o dan y ddyletswydd hon i ben yn 2016/17 ac felly ni fyddwn yn cael ein mesur yn erbyn y ddyletswydd hon tan y flwyddyn nesaf. Fodd bynnag, dylem reoli ein cyllid fel nad ydym yn gorwario yn erbyn ein dyraniadau ariannol. Nid ydym wedi cyflawni hyn yn y ddwy flynedd ddiwethaf, a thros y cyfnod hwn, rydym wedi gorwario at gyfanswm o £46.1m (o gyllid o 2.6 biliwn). Mae perfformiad y Bwrdd Iechyd yn erbyn ein dyletswyddau ariannol wedi bod yn destun adroddiad naratif gan Archwilwyr Cyffredinol Cymru, a gellir ei weld ar ddiwedd ein cyfrifon blynyddol sydd ar gael ar dudalen cyhoeddiadau ein gwefan www.wales.nhs.uk/sitesplus/861/tudalen/40900. Mae mynd i'r afael â hyn yn her arwyddocaol and mae'n rhaid i ni weithredu ymagwedd ddisgybledig wrth gynllunio gwasanaethau sy'n ariannol gynaliadwy, wrth barhau i ganolbwyntio ar y claf drwy ddarparu gwasanaethau diogel o ansawdd uchel.

Ein pwrpas a gweithgareddau

Mae'r Bwrdd Iechyd yn gyfrifol am wella iechyd a lles i boblogaeth o oddeutu 678,000 o bobl ar draws chwe sir gogledd Cymru (Ynys Môn, Gwynedd, Conwy, Sir Ddinbych, Sir y Fflint a Wrecsam). Mae hyn yn cwmpasu rhwystro salwch yn ogystal â thrin salwch a darparu gwasanaethau gofal iechyd ardderchog.

Mae'r Bwrdd Iechyd yn gyfrifol am ddarparu gwasanaethau cychwynnol cymunedol ac iechyd meddwl yn ogystal ag ysbytai llym. Mae'n gweithredu tri phrif ysbyty (Ysbyty Gwynedd ym Mangor, Ysbyty Glan Clwyd ym Modelwyddan ac Ysbyty Maelor Wrecsam) yn ogystal â rhwydwaith o ysbytai cymuned, canolfannau iechyd, clinigau, unedau iechyd meddwl a lleoliadau timau cymuned. Mae'r Bwrdd Iechyd hefyd yn cydlynu gwaith 112 meddygfa MT a gwasanaethau'r GIG a ddarperir gan ddeintyddion, optegwyr a fferyllfeydd gogledd Cymru.

Cafodd y Bwrdd Iechyd incwm refeniw o £1.3 biliwn ar gyfer 2015/16 a gweithlu o oddeutu 16,500 (14,200 cywerth â llawn amser).

Ein Gweledigaeth

- Byddwn yn gwella iechyd y boblogaeth, gan ganolbwyntio'n arbennig ar y rhai mwyaf bregus yn ein cymdeithas.
- Gwnawn hyn drwy ddatblygu gwasanaeth iechyd integredig sy'n darparu gofal ardderchog a gyflawnir mewn partneriaeth gyda'r cyhoedd a sefydliadau statudol a thrydydd sector eraill.
- Byddwn yn datblygu ein gweithlu fel ei fod â'r sgiliau cywir ac yn gweithredu mewn diwylliant o ddysgu drwy lawer o ymchwil.

Ein Nodau Strategol

- Gwella iechyd a lles i bawb a lleihau anghydraddoldeb iechyd.
- Gweithio mewn partneriaeth i gynllunio a chyflawni mwy o ofal yn agosach i'r cartref.
- Gwella diogelwch a chanlyniadau gofal i gyd fynd â goreuon y GIG.
- Parchu unigolion a chynnal urddas mewn gofal.
- Gwrando a dysgu o brofiadau unigolion.
- Cefnogi, hyfforddi a datblygu ein staff i ragori.
- Defnyddio adnoddau'n ddoeth, gan drawsnewid gwasanaethau drwy arloesedd ac ymchwil.

Mae'n pwrpas, gweledigaeth a nodau strategol yn gosod nodau tymor hir y Bwrdd. Mae gennym waith pellach i'w wneud i drosi'r rhain yn amcanion penodol ar gyfer gwella iechyd y boblogaeth a'r gwasanaethau iechyd y byddwn yn eu cynnwys yn ein cynlluniau wrth symud ymlaen.

Mae ein Strategaeth Gwella Ansawdd ar gyfer 2014-2017 yn canolbwyntio ar dri pharth, gan gynnwys profiad y claf, diogelwch ein gwasanaethau i wella canlyniadau iechyd ac ansawdd y canlyniadau a gyflawnir drwy ragoriaeth glinigol. Mae'r strategaeth yn adeiladu ar werthoedd penodedig y Bwrdd Iechyd, a nodwyd yn ystod proses ymgysylltu drylwyr gan gynnwys cleifion, staff a rhanddeiliaid allweddol eraill.

Yn ogystal â gwella iechyd a chyflawni gwasanaethau clinigol a gofal, mae gan y Bwrdd Iechyd ddyletswydd sector cyhoeddus ehangach i gefnogi polisi cenedlaethol, er enghraifft, o ran materion megis hyrwyddo cydraddoldeb, hawliau dynol, yr amgylchedd, datblygiad cynnaladwy a'r Gymraeg.

I gyflawni ein hamcanion, rydym yn gweithio'n agos gyda sefydliadau partner, megis awdurdodau lleol a'r sector gwirfoddol, i drafod a mynd i'r afael ag anghydraddoldebau iechyd, hyrwyddo ymgysylltiad cymunedol a defnyddio cyfleoedd i weithio ar y cyd. Mae'r cyrff yn cynnwys:

- Ymddiriedolaeth Gwasanaethau Ambiwlans Cymru;
- Iechyd Cyhoeddus Cymru;
- Cyngor Iechyd Cymuned Gogledd Cymru;
- Awdurdodau Lleol (Ynys Môn, Gwynedd, Conwy, Sir Ddinbych, Sir y Fflint, Wrecsam);
- Cyrff GIG cyfagos yng Nghymru a Lloegr;
- Cyngorau Gwirfoddol Cymuned

Fframwaith Gynllunio

Mae Fframwaith Cynllunio GIG Cymru angen i'r Byrddau Iechyd baratoi a chyflwyno Cynlluniau Tymor Canolig Integredig tair blynedd (IMTP) i Lywodraeth Cymru.

Cynhyrchodd y Bwrdd Iechyd IMTP drafft ar gyfer 2015/16, ond yn dilyn trafodaethau dechreuol gyda Llywodraeth Cymru wedi i'r Bwrdd Iechyd gael ei osod dan Fesurau Arbennig, derbyniwyd nad oedd hwn yn cwrdd â holl agweddau'r gofynion ar gyfer IMTP, ac ni chyflwynwyd. Mae hyn yn golygu na wnaeth y Bwrdd Iechyd gwrdd â'i holl ddyletswyddau ariannol statudol dan adran 175 (2A) o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006i fod ag IMTP tair blynedd a gymeradwywyd yn ei le ar gyfer y tair blynedd arainol i ddechrau 2015/16.

O ganlyniad i'r Mesurau Arbennig, cadarnhaodd Llywodraeth Cymru nad oedd disgwyl i'r Bwrdd gyflwyno Cynllun Tymor Canolig Integredig tair blynedd ar gyfer 2016-19. Yn lle hyn, cytunwyd gyda Llywodraeth Cymru byddai'r Bwrdd Iechyd yn datblygu 'Cytundeb Cyflawni' blwyddyn, a fydd yn canolbwyntio ar y blaenoriaethau uniongyrchol ar gyfer 2015/16 a chyflwyno Cynllun Gweithredol Blynyddol ar gyfer 2016/17. Bydd hwn yn rhoi amser i'r Bwrdd Iechyd sefydlogi yn ystod y cyfnod 'Mesurau Arbennig' dwy flynedd a darparu cyfle i ddatblygu dealltwriaeth bellach o anghenion iechyd y boblogaeth, gosod nodau strategol a gwerthoedd sefydliadol, datblygu gallu ac adeiladu ar y cynnydd a wnaed dan y Mesurau Arbennig.

Mae'r Cynllun Gweithredol Blynyddol yn canolbwyntio ar elfennau craidd cyflawni gwasanaeth ac yn nodi'r meysydd canlynol ar gyfer gwella gwasanaeth:

- Gwella iechyd a mynd i'r afael ag anghydraddoldeb iechyd
- Datblygiad gofal cychwynnol a gwella rheolaeth cyflyrau cronig
- Gofal a gynlluniwyd
- Gofal heb ei Drefnu
- Ansawdd a diogelwch
- Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu
- Gwasanaethau Plant
- Gwasanaethau Mamolaeth
- Gwranddo ac ymgysylltu
- Strategaeth a Chynllunio Gwasanaeth
- Ymateb i bryderon

Bydd y Bwrdd Iechyd hefyd yn sicrhau bod y sefyllfa ariannol yn cael ei gyflawni yn unol â Chynllun Ariannol 2015/16, bydd y cynlluniau manwl yn tanategu'n targed arbedion yn y flwyddyn, bydd y strategaeth system gyfan ar gyfer gwasanaeth yn cael ei ddatblygu yn unol â cherrig milltir Fframwaith Gwella Mesurau Arbennig a bydd proses strwythuredig o ymgysylltu yn gweithredu drwy bob cyfnod o'r gwaith datblygu strategaeth.

Cyflwynwyd y Cynllun Terfynol i Lywodraeth Cymru ar 29 Ebrill 2016.

Materion allweddol a risgiau sy'n effeithio ar gyflawni amcanion

Mae'r Bwrdd Iechyd wedi datblygu proffiliau ar gyfer eu darparu yn erbyn y dangosyddion perfformiad allweddol ac wedi cyflwyno'r rhain i Lywodraeth Cymru. Cyhoeddodd Pwyllgor Iechyd Cymru, y Fframwaith Blynyddol ddiwedd Mawrth 2016. Roedd hyn yn cynnwys nifer o ddangosyddion allweddol a dangosyddion datblygiadol. Mae proffiliau ar gyfer y dangosyddion ychwanegol hyn a goblygiadau adnoddau'r rhain yn cael eu hasesu. Mae risgiau a gweithredoedd lliniarol yn cael eu hadlewyrchu yn y Gofrestr Risg Corfforaethol.

Mae'r risgiau allweddol a allai effeithio ar ein gallu i fodloni'r safonau perfformiad gofynnol yn cynnwys:

- Mae angen dull system gyfan i ddatblygu gwasanaethau gofal cychwynnol a gwasanaethau cymuned wrth barhau i ddarparu a gwella perfformiad ar y mesurau gofal heb ei drefnu. Mae'r dull system gyfan hwn angen ystyried y farchnad a'r ffactorau ansawdd sy'n effeithio ar ddarpariaeth cartrefi gofal.
- Cyfyngiadau capasiti mewnol a'r amserlen i ddatblygu gwasanaethau dewisol cynaladwy.
- Cyflawni'r datblygiad strwythurol a sefydliadol sy'n ofynnol i gefnogi newidiadau i ddarparu gofal yn agosach i gartref.
- Ymgysylltu â gweithwyr, partneriaid a rhanddeiliaid er mwyn parhau â'r newidiadau sy'n ofynnol yn gyflym.
- Datblygiad strategaeth darparu gwasanaeth ac ystâd.
- Darparu o fewn y gyllideb a sefydlwyd gan y Bwrdd Iechyd.

Er mwyn lliniaru'r risgiau allweddol hyn, mae'r Bwrdd Iechyd wedi sefydlu grŵp trawsnewid cyffredinol, sy'n cael ei gadeirio gan y Prif Swyddog Atebol, gyda chyfres o lifau gwaith trawsnewid sy'n benodol i wasanaethau yn adrodd iddo. Yn ychwanegol at hyn, mae gan y Swyddfa Rheoli Prosiect gyfrifoldeb am oruchwylio dogfennau dechrau prosiectau gydag olrhain darparu yn erbyn cerrig milltir ar gyfer y rhaglen gwella costau.

Lle nad yw proffiliau a gyflwynwyd yn adlewyrchu'r gofynion targedau cenedlaethol, mae trafodaethau'n parhau gyda Llywodraeth Cymru i gytuno ar gynlluniau gwella i gefnogi darparu o fewn yr adnoddau sydd ar gael i'r Bwrdd Iechyd.

Dadansoddiad Perfformiad

Mae ein perfformiad yn cael ei fesur ar draws saith parth neu faes allweddol, sy'n cyd-fynd â Safonau Gofal Iechyd Llywodraeth Cymru a Fframweithiau Perfformiad Cenedlaethol.

Dangosyddion Cenedlaethol

Mae'r Dangosfwrdd crynhoi ochr yn ochr yn dangos ein perfformiad ar draws yr ystod o ddangosyddion mae Llywodraeth Cymru yn eu defnyddio i fesur bob Bwrdd Iechyd yng Nghymru. Yn gyffredinol, fe wellodd ein perfformiad ar draws parthau Gofal Diogel a Gofal Effeithiol, ond fe waethygodd ar draws parthau Aros yn Iach, Gofal Urddasol, Gofal Amserol a Gofal Unigol.

Bob mis fe wnaethom ddarparu gwybodaeth fanwl i'n Bwrdd ar ein perfformiad, gan egluro lle rydym, beth rydym yn ei wneud ynglŷn â meysydd sydd angen eu gwella, a phryd rydym yn disgwyl bod yn ôl ar ben ffordd.

	Gwell Perfformiad	Perfformiad parhaus	Dirywiad mewn	Crynodeb Targed
AROS YN IACH - mae gen i lawer o wybodaeth ac yn cael digon o gefnogaeth i reoli fy iechyd corfforol a meddyliol fy hunan	10 mesur	0 mesur	9 mesur	
GOFAL DIOGEL - rwy'n cael fy niogelu rhag niwed ac yn diogelu fy hunan rhag niwed gwybodol	7 mesur	1 mesur	3 mesur	
GOFAL URDDASOL - rwy'n cael fy nhrin ag urddas a pharch ac yn trin eraill yn yr un modd	0 mesur	0 mesur	1 mesur	
GOFAL EFFEITHIOL - rwy'n derbyn y gofal cywir a chefnogaeth mor leol â phosibl ac rwy'n cyfrannu at wneud y gofal yn llwyddiannus	5 mesur	0 mesur	4 mesur	
GOFAL AMSEROL - rwy'n cael mynediad amserol at wasanaethau yn seiliedig ar angen clinigol ac rwy'n weithredol gysylltiedig mewn penderfyniadau am fy ngofal	6 mesur	0 mesur	11 mesur	
GOFAL UNIGOL - rwy'n cael fy nhrin fel unigolyn, gyda fy anghenion a chyfrifoldebau fy hunan	1 mesur	1 mesur	3 mesur	
EIN STAFF AC ADNODDAU- gallaf ddod o hyd i wybodaeth am sut mae'r GIG yn agored a thryloyw ar ddefnyddio adnoddau a gallaf wneud deunydd gofalus ohonynt	2 mesur	0 mesur	2 mesur	
CRYNODEB	31 mesur	2 mesur	33 mesur	

Adrodd Lleol

Rydym yn cynnwys dangosyddion cenedlaethol a lleol yn ein hadrodd i adlewyrchu ein blaenoriaethau lleol ac i wella iechyd, gofal a phrofiad poblogaeth Gogledd Cymru.

Mae'r siart ochr yn ochr yn darparu dadansoddiad manwl o'n perfformiad yn erbyn y grwpiau unigol o ddangosyddion o fewn bob un o'r saith maes. Mae sgôr gwyrdd yn awgrymu ein bod wedi cyflawni mwyafrif o'r targedau o fewn y grŵp hwn. Mae sgôr coch yn awgrymu na wnaethom fodloni'r safon ofynnol ar gyfer mwyafrif o'r dangosyddion o fewn y grŵp.

Mae'r maes hwn o'n perfformiad yn sicrhau ein bod yn gweithio mewn partneriaeth ag eraill i amddiffyn iechyd a lles unigolion a'i wella ac i leihau anghydraddoldebau iechyd.

Rydym eisiau i'n dinasyddion deimlo bod ganddynt y pŵer i gymryd cyfrifoldeb dros eu hiechyd a'u lles eu hunain, ac i sicrhau bod gofalwyr unigolion nad ydynt yn gallu rheoli eu hiechyd a'u lles eu hunain yn cael eu cefnogi.

Mae gennym nifer o dargedau yn y maes hwn i wella iechyd y boblogaeth; o sicrhau bod plant yn cael dechrau iach mewn bywyd i sicrhau bod cleifion sydd wedi cael cyflyrau cronig gydol oes yn cael eu cefnogi'n dda i fyw yn y gymuned.

Ein Dangosydd Perfformiad		Cyfnod	Gwerth	Tueddiadau
Cyfradd derbyniadau ysbyty brys o fewn blwyddyn ar gyfer 8 cyflwr cronig fesul 100,000 o'r boblogaeth		Chwef-16	1,111	
Cyfradd aildderbyniadau ysbyty brys o fewn blwyddyn ar gyfer 8 cyflwr cronig fesul 100,000 o'r boblogaeth		Chwef-16	252	
Nifer dderbyniodd frechiad fflw cenedlaethol ar gyfer:	Dros 65 oed	Maw-16	68.6%	
	Dan 65 oed mewn grwpiau risg	Maw-16	49.1%	
	Merched beichiog	Maw-16	43.3%	
	Gweithwyr Gofal Iechyd	Maw-16	43.6%	
Nifer sy'n derbyn brechiadau plentyndod cenedlaethol ar gyfer:	Brechlyn 5 mewn 1 blwydd oed	Maw-16	97.1%	
	Brechlyn MenC blwydd oed	Maw-16	98.1%	
	Brechlyn MMR1 2 oed	Maw-16	95.8%	
	Brechlyn PCV 2 oed	Maw-16	96.2%	
	Dos atgyfnerthu HibMenC 2 oed	Maw-16	95.3%	
% plant 4/5 oed a ddosberthir dros bwysau neu'n ordev		Maw-16	27.4%	
% amcangyfrifedig o'r boblogaeth sy'n ysmegu a gafodd driniaeth gan wasanaethau rhoi'r gorau i ysmegu'r GIG		Maw-16	4.1%	
% yr ysmygwyr a gafodd driniaeth gan wasanaethau rhoi'r gorau i ysmegu'r GIG sydd wedi'u dilysu o ran CO yn llwyddiannus		Maw-16	31.0%	
O'r practisau sydd yn barod i ddefnyddio My Health On-Line, % sy'n cynnig neilltuo apwyntiadau		Maw-16	34.8%	
O'r practisau sydd yn barod i ddefnyddio My Health On-Line, % sy'n cynnig ail bresgripsiwn		Maw-16	77.6%	
Nifer y cysylltiadau â llinell gymorth iechyd meddwl C.A.L.L.		Maw-16	2253	
Nifer y cysylltiadau â llinell gymorth Dementia Cymru		Maw-16	34	
Nifer y cysylltiadau â llinell gymorth DAN 24/7		Maw-16	336	

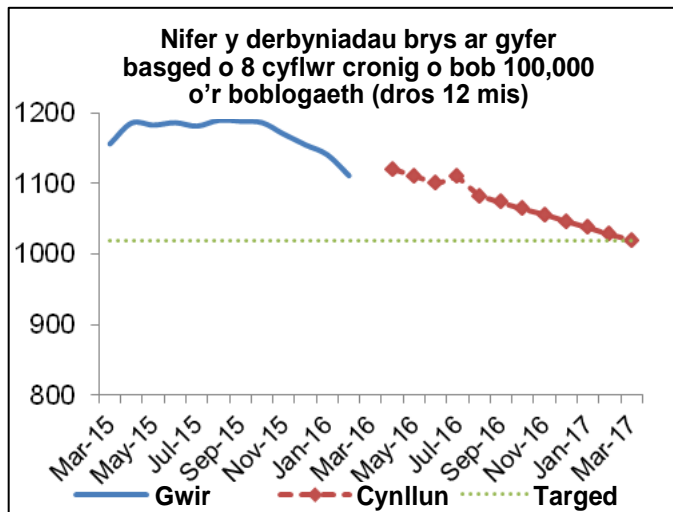

Rhoi'r Gorau i Ysmygu

Ein targed oedd i 5.0% o ysmygwyr ar draws Gogledd Cymru, 116,000 o ddinasyddion i ymrwymo i roi'r gorau i ysmegu. Erbyn diwedd y flwyddyn, roeddem wedi trin 4.1%. Er na wnaethom gyflawni'r targed hwn, dyma'r sefyllfa orau a gyflawnwyd ar draws Cymru. Ar lefel sirol, roedd perfformiad yn erbyn y targed yn amrywio o 3.4% yng Ngwynedd i 5.5% yn Sir Ddinbych. Fe wnaethom annog ysmygwyr i aros yn ddi-fwg hefyd, a chafodd 31% o'r ysmygwyr y gwnaethom eu trin eu dilysu yn annibynnol fel eu bod wedi rhoi'r gorau i ysmegu yn llwyddiannus ar ôl pedair wythnos. Mae hwn yn faes rydym yn parhau i ganolbwyntio arno'r flwyddyn nesaf gyda chynlluniau diwygiedig i drin hyd yn oed mwy o gleifion ac i leihau'r niwed hir dymor y mae ysmegu yn ei achosi.

Cyflyrau Cronig

Datblygodd ein Tîmau Ardal lleol gynlluniau i helpu cleifion sydd â chyflyrau cronig i reoli eu hiechyd a'u lles yn well. Dros y tymor hir, rydym yn gwella gofal drwy leihau cyfraddau derbyniadau ar gyfer cyflyrau cronig megis Alzheimer, ffibriliad atriaidd, cyflyrau cardiofasgwlaidd, strôc, diabetes, cyflyrau cyhyrsgerbydol, problemau niwrofeddygol ac afiechydon resbiradol.

Roedd menter "Canu ar gyfer Anadlu" ein tîm resbiradol, ymyriad cefnogol ar gyfer unigolion sy'n byw â chyflyrau resbiradol cronig, yn enillydd yn ein Gwobrau Cyrhaeddiadau Staff Blynyddol

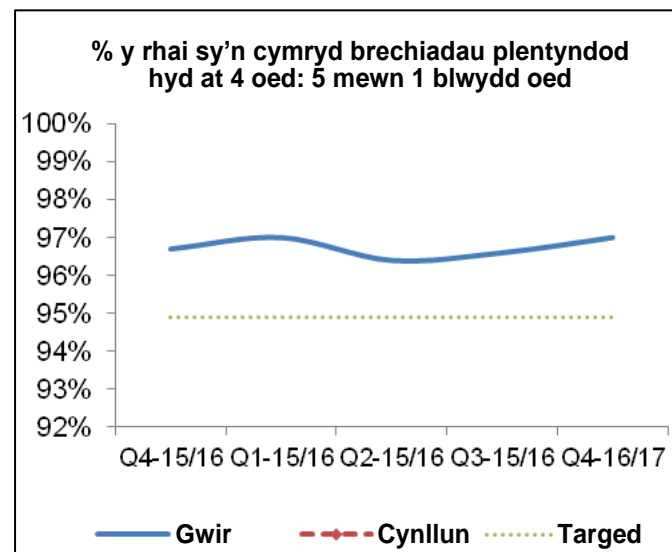
Rydym yn cynllunio i ddarparu gwelliannau pellach i ofal cyflyrau cronig, ac mae manylion pellach yn ein cynlluniau darparu lleol ar gyfer afiechydon resbiradol, gofal cardiaidd, cyflyrau niwrolegol a diabetes, ac ein cynllun blynyddol.

Imiwneiddio

Mae ein rhaglenni imiwneiddio yn hyrwyddo byw'n iach drwy atal lledaeniad salwch ac afiechydon. Mae ein perfformiad brechu plant ymysg y gorau yng Nghymru- mae'r siart yn dangos ein perfformiad diweddaraf ar gyfer cyfradd imiwneiddio yn 1 oed.

Mae ein rhaglenni brechiad tymhorol y fflw wedi brechu mwy o gleifion a staff nag yn ystod unrhyw flwyddyn flaenorol. Er hynny, gan fod y boblogaeth wedi tyfu, dim ond cadw i fyny gyda'r galw am frechiadau ydym ni. Mae gwella'r maes hwn yn flaenoriaeth i ni fel ydym yn mynd i mewn i 2016/2017. Rydym wedi adolygu ein cynllun gweithredu ar gyfer brechiadau fel paratoad at y flwyddyn nesaf ac rydym yn cynllunio newidiadau i gynyddu faint o unigolion sy'n cael y brechiad.

Fy lechyd Ar-lein

Fe wnaethom weithio mewn partneriaeth â Gwasanaeth Gwybodeg Cenedlaethol Cymru i uwchraddio systemau Meddygon Teulu i alluogi cleifion i archebu apwyntiadau ar-lein ac i archebu ail-bresgripsiynau. Mae gan 100% o feddygfeydd ar draws Gogledd Cymru y feddalwedd hon ar gael yn awr. Ar ddiwedd y flwyddyn roedd 35% o feddygfeydd yn cynnig apwyntiadau ar-lein i gleifion ac roedd 78% o feddygfeydd yn cynnig ail-bresgripsiynau ar-lein.

Y flwyddyn nesaf, ein hamcan yw cynyddu nifer y meddygfeydd sy'n cynnig apwyntiadau ar-lein o 10%, ac i gynyddu canran y meddygfeydd sy'n cynnig ail-bresgripsiynau i 85% o bob meddygfa. Byddwn hefyd yn gweithio i gynnig apwyntiadau a phresgripsiynau ar ffonau symudol.

Mae manteision i gleifion yn cynnwys:

- Dim aros ar y ffôn, aros cael drwodd i'r feddygfa.
- Mynediad cyfleus at wasanaethau Meddygon Teulu o gartref neu'r gwaith, neu unrhyw le sydd â mynediad i'r rhyngwyd.
- Lleihau gwaith gweinyddol i'r feddygfa.

Gofal Diogel

Mae'r maes hwn yn mesur diogelwch ein gwasanaethau ac yn cynnwys sut rydym yn lleihau risg a chynyddu diogelwch. Mae'n cynnwys meysydd megis atal wiserau pwysedd a niwed i'r meinwe, atal cwympiadau, atal heintiau a'u rheoli, maeth a hydradiad, rheoli meddyginiaethau, diogelu plant ac oedolion sydd mewn risg a chwynion.

Rydym wedi gwneud cynnydd da wrth leihau cyfraddau heintiau, ond rydym wedi cael trafferth i leihau oedi ar gyfer cleifion sydd yn barod i adael yr ysbyty.

Mae ein perfformiad yn erbyn rhybuddion diogelwch cleifion wedi gwella drwy gydol y flwyddyn.

Yn ystod y flwyddyn roedd chwech 'byth-ddigwyddiadau'. Mae'r rhain yn ddigwyddiadau na ddylent allu digwydd byth, ac rydym wedi ymchwilio i bob un o'r digwyddiadau hyn ac wedi rhoi mesurau yn eu lle i'w hatal rhag digwydd eto yn y dyfodol.

Ein Dangosydd Perfformiad	Cyfnod	Gwerth	Tueddiadau
Cyfradd trosglwyddo gofal gohiriedig heb fod yn iechyd meddwl fesul 10,000 poblogaeth Awdurdod Lleol (75+oed)	Maw-16	2.68	
Cyfradd trosglwyddo gofal gohiriedig iechyd meddwl fesul 10,000 poblogaeth Awdurdod Lleol (pob oed)	Maw-16	184.9	
Nifer yr achosion C Difficile fesul 100,000 o'r boblogaeth	Maw-16	52.7	
Nifer yr achosion MRSA fesul 100,000 o'r boblogaeth	Maw-16	5.1	
Nifer y briwiau pwysedd caffaeledig drwy ofal iechyd	Maw-16	49	
% cydymffurfriad gyda rhybuddion yr Asiantaeth Diogelwch Cleifion Cenedlaethol cyn Ebrill 2014	Maw-16	100.0%	
% cydymffurfriad gydag Adroddiadau Ymateb Cyflym Asiantaeth Diogelwch Cleifion Cenedlaethol a gyflwynwyd cyn Ebrill 2014	Maw-16	100.0%	
% cydymffurfriad â rhybuddion Atebion Diogelwch Cleifion Cymru a gyflwynwyd ar ôl Ebrill 2014	Maw-16	100.0%	
% cydymffurfriad â hysbysiadau Atebion Diogelwch Cleifion Cymru a gyflwynwyd ar ôl Ebrill 2014	Maw-16	92.0%	
O'r Digwyddiadau difrifol ar gyfer sicrwydd o fewn y mis, y % a sicrhawyd o fewn y terfyn amser.	Maw-16	37%	
Nifer o Ddigwyddiadau Byth newydd (cyfnod 12 mis yn diweddu Mawrth)	Maw-16	6	

Ansawdd Gofal ar ein Wardiau

Yn ystod y flwyddyn dechreuom adrodd ar fesurau ansawdd a diogelwch, a gasglwyd ar draws ein wardiau ac adroddwyd arnynt i'r Bwrdd. Bob blwyddyn mae ein wardiau yn archwilio i ansawdd y gofal a ddarperir i gleifion. Mae hyn wedi helpu i gynyddu gwelededd gofal ward ar lefel Bwrdd.

Yn dilyn adborth staff, fe wnaethom adolygu a diwygio mesurau ansawdd rydym yn eu casglu ar lefel ward, ac mae'r wybodaeth hon yn awr yn cael ei adrodd arni yn uniongyrchol i'r Bwrdd bob mis.

Archwiliadau Ansawdd Wardiau	Wardiau Cyffredinol	Wardiau Iechyd Meddwl
Thema	Maw-16	Maw-16
Aros yn Iach	66%	92%
Staff ac Adnoddau	83%	70%
Gofal Effeithiol	86%	94%
Gofal Urddasol	88%	95%
Gofal Diogel	91%	97%
Gofal Amserol	100%	100%
Cyfanswm	87.5%	93.6%

Oedi o ran Trosglwyddo Gofal

Rydym yn gweithio gyda'n partneriaid iechyd a gofal cymdeithasol i ddefnyddio ein hadnoddau a'n hisadeiledd i ddarparu gofal gwell ar yr amser cywir i drigolion Gogledd Cymru. Mae bob parti yn awyddus i buro'r cynlluniau cyfredol fel y gall adnoddau ychwanegol gael eu cyfeirio tuag at helpu unigolion i osgoi rhag gorfod cael eu derbyn i'r ysbyty ac i helpu cleifion fynd adref yn gynt. Yn yr un modd, ein bwriad yw parhau i weithio gyda'n gilydd gyda'r sector preifat i gynyddu argaeledd cartrefi nyrsio a chartrefi preswyl sydd ar gael i gleifion sy'n barod i adael yr ysbyty ond sydd angen gofal a gefnogir.

Yn 2015/16, fe wnaethom chwarae rôl ragweithiol yn y Grŵp Comisiynu ar y Cyd, mae ein gwaith eisoes wedi sefydlu bwch yn narpriaeth cartrefi nyrsio iechyd meddwl i'r henoed mewn ardaloedd lleol, sydd eu hangen er mwyn galluogi cleifion llai llym i symud yn gynt o'r ysbyty llym.

Atal Heintiau

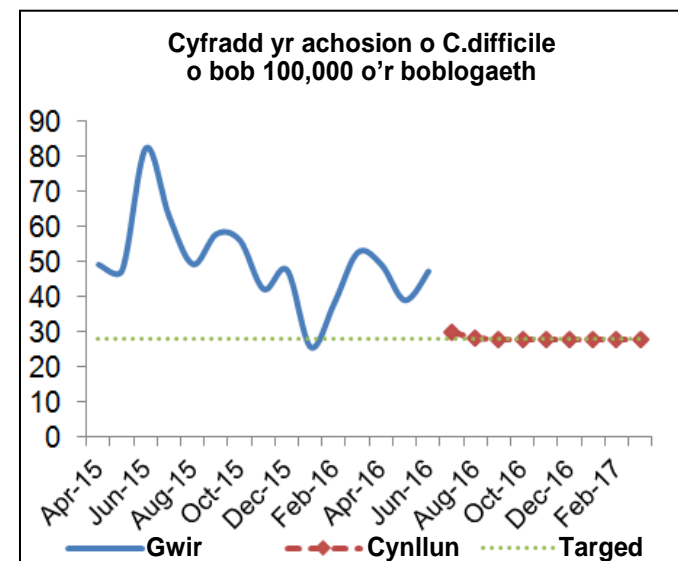
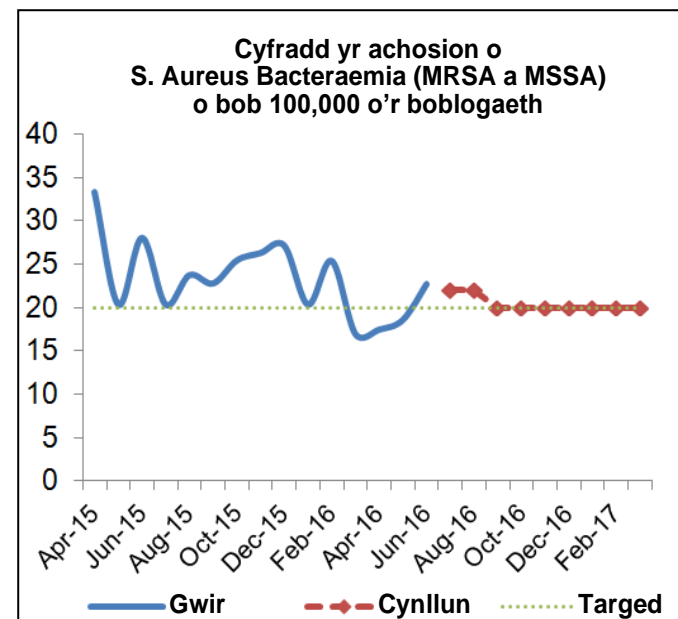
Mae atal heintiau yn parhau i fod yn flaenoriaeth i ni. Mae'n cynnwys llawer o agweddau, yn cynnwys brechiadau i amddiffyn y boblogaeth rhag heintiau megis y fflw a'r frech goch, gweithio i sicrhau bod gwrthfotigau yn cael eu rhagnodi pan fo angen yn unig i leihau micro-organebau sy'n ymwrthod gwrthfotigau a gwelliannau mewn glanweithdra, hylendid ac arferion clinigol megis hylendid dwylo.

Mae ein perfformiad wedi gwella yn raddol dros y blynyddoedd diwethaf, yn enwedig o ran heintiau a gludir yn y gwaed oherwydd *Methicillin-resistant Staphylococcus aureus* (MRSA). Rydym hefyd yn gweld gostyngiadau parhaus yn nifer yr achosion o haint *Clostridium difficile*.

Rydym wedi cymryd ystod eang o gamau gweithredu yn y maes hwn i wella diogelwch cleifion yn cynnwys:

- Gwella trefniadau llywodraethu a chraffu ac ail-ganolbwyntio cyfarfodydd allweddol megis y Grŵp Stiwardiaeth Gwrthficrobaidd, a grwpiau lleol atal heintiau yn ein hysbytai a'n Ardaloedd.
- Parhau i weithredu ein 10 safon allweddol, sy'n gosod safonau uchel ar gyfer glanweithdra, hylendid dwylo ac arferion clinigol eraill i amddiffyn cleifion rhag heintiau.
- Buddsoddi yn ein gwasanaethau glanhau i ddarparu timau glanhau trylwyr ar bob safle ysbyty llym, a gwella ymhellach ein prosesau glanhau a'n safonau glanhau.

Rydym yn parhau i weithio ar draws Gogledd Cymru i roi gwelliannau parhaus yn eu lle a llywio gostwng cyfraddau heintiau ymhellach.

Mae'r dangosyddion hyn yn dangos sut mae ein gofal, triniaeth a gwneud penderfyniadau yn adlewyrchu'r arfer gorau sy'n seiliedig ar dystiolaeth. Maent hefyd yn adlewyrchu sut mae ein gwasanaethau yn ymgysylltu mewn gweithgareddau i wella'n barhaus drwy ddatblygu ffyrdd arloesol o ddarparu gofal a'u gweithredu. Mae hyn yn cynnwys cefnogi ymchwil a sicrhau ei bod yn gwella effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd gwasanaethau.

Gofal sy'n Effeithiol yn Glinigol

Rydym yn asesu effeithiolrwydd ein gofal drwy ddefnyddio nifer o fesurau yn cynnwys dangosyddion cenedlaethol, ynghyd â dangosyddion sy'n canolbwyntio yn fwy lleol. Yn yr adran hon o'r adroddiad, rydym yn ymdrin â marwoldeb, ymchwil a chywirdeb y wybodaeth rydym yn ei defnyddio i wneud penderfyniadau.

Ein Dangosydd Perfformiad	Cyfnod	Gwerth		Tueddiadau
Cyfradd marwolaethau crai heb eu haddasu	Maw-16	1.7%		
Mynegai Marwolaethau wedi'i Addasu yn ôl Risg - (RAMI 2014)	Ion-16	110		
% côd diagnosis egwyddor ddilys 3 mis yn dilyn dyddiad diwedd episod - misol	Maw-16			
% côd diagnosis egwyddor dilys 3 mis yn dilyn dyddiad diwedd episod - treiglol 12 mis	Maw-16			
% o bobl 40+ oed sydd â chofnod MT o fesur pwysedd gwaed dros y 5 mlynedd flaenorol	Maw-16	91.30%		
Nifer yr Astudiaethau Portffolio Ymchwil Iechyd a Gofal Clinigol Cymru	Maw-16	95		-
Nifer yr astudiaethau a noddwyd yn fasnachol	Maw-16	8		-
Nifer y cleifion a recriwtiwyd ar gyfer Astudiaethau Portffolio Ymchwil Iechyd a Gofal Clinigol Cymru	Maw-16	1,086		-
Nifer y cleifion a recriwtiwyd ar gyfer astudiaethau a noddwyd yn fasnachol	Maw-16	72		-

Cefnogi Ymchwil a Datblygiad

Mae ein hymrwymiad i gefnogi Ymchwil a Datblygiad yn cynnwys cymryd rhan mewn astudiaethau ymchwil o ansawdd uchel a recriwtio cleifion i'r astudiaethau hyn. Yn ystod 2015/16, ein hamcan oedd cynyddu nifer yr astudiaethau a wnaethom gymryd rhan ynddynt, a chynyddu nifer y cleifion y gwnaethom eu recriwtio i fod yn rhan o'r astudiaethau hynny. Ar ddiwedd y flwyddyn, roeddem wedi cymryd rhan mewn 115 astudiaeth ymchwil, ac fe gefnogodd 1,784 o gleifion ni drwy gymryd rhan yn yr astudiaethau.

Dangosyddion Marwoldeb

Rydym yn defnyddio dau brif ddangosydd ar gyfer marwoldeb: rhai nas addaswyd a rhai wedi'u haddasu ar sail risg. Mae marwoldeb nas addaswyd yn mesur nifer y marwolaethau fel canran o bob claf rydym yn eu rhyddhau. Mae marwoldeb wedi'u haddasu ar sail risg yn ystyried y ffactorau sy'n ymwneud â risg sydd gan bob claf, megis eu cyflwr clinigol, eu hoedran a'u rhyw. Mae'r siart ochr yn ochr yn dangos y tueddiad hir dymor ar gyfer marwolaethau a addaswyd ar sail risg. Yn ystod y flwyddyn rydym wedi canolbwyntio ar y lefelau uchel o farwoldeb yn Ysbyty Maelor Wrecsam. Rydym wedi cynnal adolygiadau marwoldeb nodiadau achos ac wedi adolygu ansawdd y data rydym yn ei gyflwyno sy'n mesur marwoldeb hefyd. Rydym wedi dynodi gwelliannau y gallwn eu gwneud i'n llwybrau clinigol ar gyfer cleifion sydd wedi cael trawiad ar y galon, a byddwn yn gweithredu'r rhain yn ystod y flwyddyn nesaf.

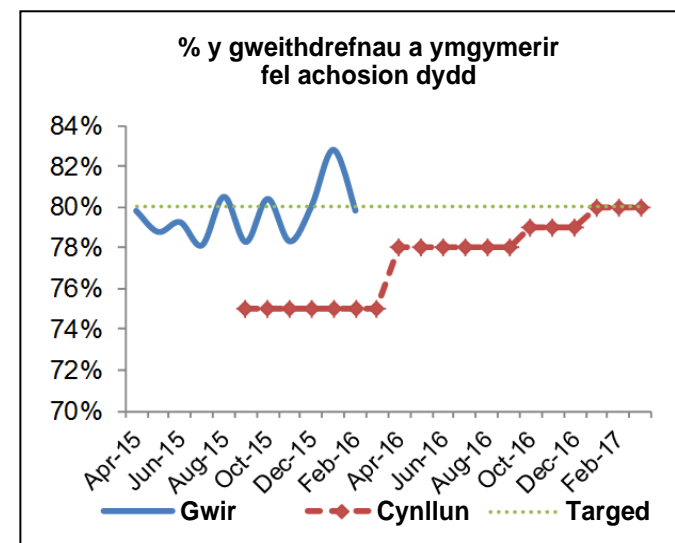
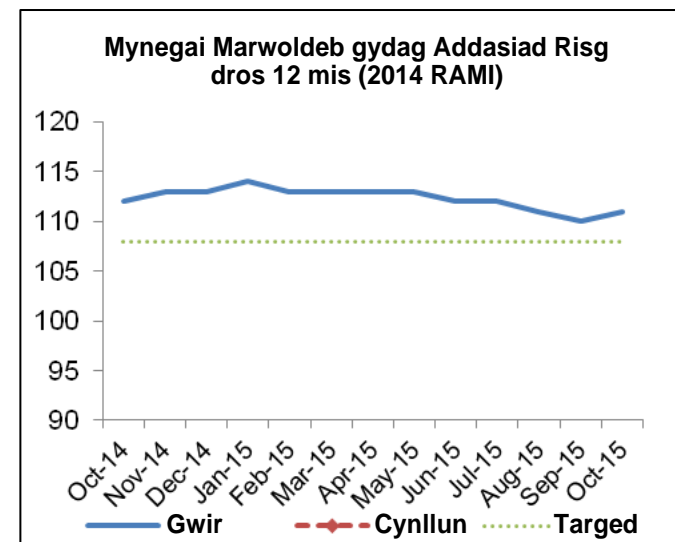
Gofal Achosion Dydd

Rydym yn gwybod y gallwn ddarparu gofal mwy effeithiol, a lle bo'n bosibl rydym yn anelu at gynnig mwy o driniaethau heb i gleifion orfod aros dros nos yn yr ysbyty. Mae ein perfformiad wedi amrywio drwy gydol y flwyddyn, ac rydym yn gweithio i wella cyfraddau achosion dydd drwy:

- Gynyddu argaeledd gwelyau achosion dydd.
- Cynyddu nifer y cleifion sy'n cael llawfeddygaeth ar y diwrnod maent yn cael eu derbyn.

Gwybodaeth Gywir ac Amserol i gefnogi gofal effeithiol

Rydym wedi adolygu prydlondeb y wybodaeth rydym yn ei chasglu ynglŷn â derbyniadau, yn cynnwys cyflwr y claf a'r triniaethau rydym wedi eu cynnal. Rydym yn anelu at godio 95% o'r cyfnodau o ofal o fewn 3 mis o gyfnod rhyddhau'r cleifion. Er hynny, rydym wedi disgyn ar ei hôl hi gyda'r targed, roedd ein safle ar ddiwedd Mawrth yn 88%. Rydym yn adolygu ein prosesau ar gyfer cyflwyno data, ynghyd ag ehangu ein tîm o godyddion clinigol i wella ein safle.

Gofal Unigol

Rydym eisiau ein gwasanaethau gael eu llywio gan anghenion yr unigolion rydym yn eu gwasanaethau ac i fodloni eu hanghenion, ac i ddangos ein bod ni'n dysgu o adborth ac yn gweithredu arno.

Ein bwriad yw bod y rhai rydym yn gofalu amdanynt a'u teuluoedd, yn teimlo bod ganddynt y pŵer i ddisgrifio eu profiadau i'r rhai sy'n darparu eu gofal fel bod dealltwriaeth glir o beth sy'n gweithio'n dda a beth sydd ddim, a'u bod yn derbyn ymateb agored ac onest.

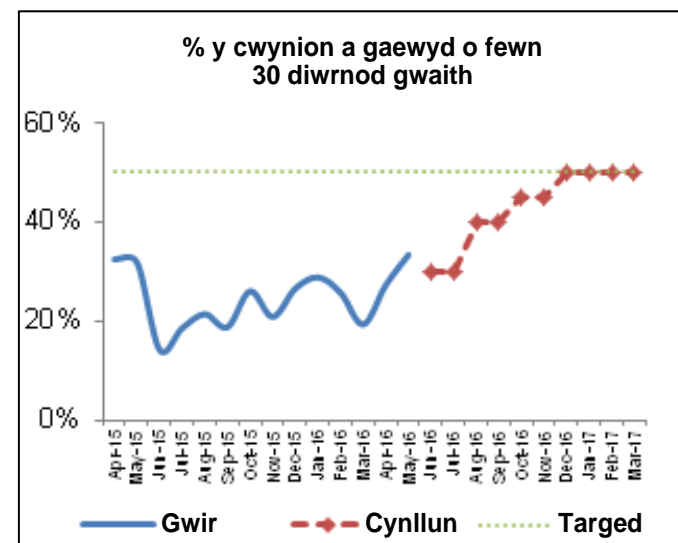
Ein Dangosydd Perfformiad	Cyfnod	Gwerth	Tueddiadau
% yr asesiadau a ymgwymerwyd gan GCIMCLI o fewn 28 diwrnod o ddyddiad yr atgyfeiriad	Maw-16	83.2%	
% yr ymyriadau therapiwtig a ddechreuwyd o fewn 28 diwrnod yn dilyn asesiad gan GCIMCLI	Maw-16	73.1%	
% preswylwyr y BILL yr anfonwyd eu hadroddiad asesiad canlyniad atynt o fewn 10 diwrnod gwaith wedi eu hasesiad	Maw-16	76.9%	
% preswylwyr y BILL (pob oed) sydd â CTP dilys wedi'i gwblhau ar ddiwedd bob mis	Maw-16	85.9%	
% yr ysbytai gyda threfniadau yn eu lle i sicrhau bod eiriolaeth ar gael i'r holl gleifion sy'n gymwys	Maw-16	100%	

Cwynion

Mae gan y Bwrdd lechyd safbwynt cadarnhaol am gwynion: rydym yn defnyddio'r wybodaeth rydym yn ei chasglu ganddynt i'n helpu i wella diogelwch ac ansawdd ein gwasanaethau. Mae cleifion sy'n cwyno yn dweud wrthym yn union beth wnaethom o'i le, a lle rydym angen gweithio i wella.

Rydym yn gwybod ein bod angen gwneud yn well i ddatrys cwynion arferol o fewn 30 diwrnod a chwynion cymhleth o fewn chwe mis. Rydym wedi rhoi trefniadau rheoli newydd ar waith er mwyn adolygu cwynion ac i rannu'r dysgu ohonynt ar draws ein gwasanaethau.

Gellir dod o hyd i fanylion pellach ar sut rydym yn rheoli cwynion ar dudalen 43 yr adroddiad.

Cynllun 100 Diwrnod - Iechyd Meddwl

Roedd ein cynnydd yn erbyn y cynllun 100 diwrnod ar gyfer Iechyd Meddwl yn cynnwys cynlluniau penodol sy'n ymwneud â'r materion llywodraethu ar draws y gwasanaethau Iechyd Meddwl. Hefyd, roedd yn cynnwys canolbwyntio ar lefelau staff, gwrando ar staff sy'n adrodd am ddigwyddiadau, ymateb i gwynion, rheoli meddyginiaethau ac amgylcheddau adeiledig ein hunedau Iechyd Meddwl. Gwnaethom gynnydd ar draws yr holl feysydd hyn yn y 100 diwrnod cyntaf ac rydym yn cydnabod ein bod â mwy i wneud i ennill hyder yn narpriaeth ein gwasanaethau.

Dangosyddion Iechyd Meddwl Allweddol

Mae dangosyddion perfformiad allweddol Iechyd Meddwl yn mesur sut rydym yn sicrhau bod defnyddwyr gwasanaeth yn cael eu hasesu ar gyfer eu hanghenion Iechyd Meddwl mewn modd amserol ac os byddant angen ymyriad therapiwtig, eu bod yn ei gael yn gyflym. Mae ymyriad therapiwtig yn cynnwys gwasanaethau megis cwnsela, therapi ymddygiad gwybodol, therapi cyplau a therapi dynamig byr.

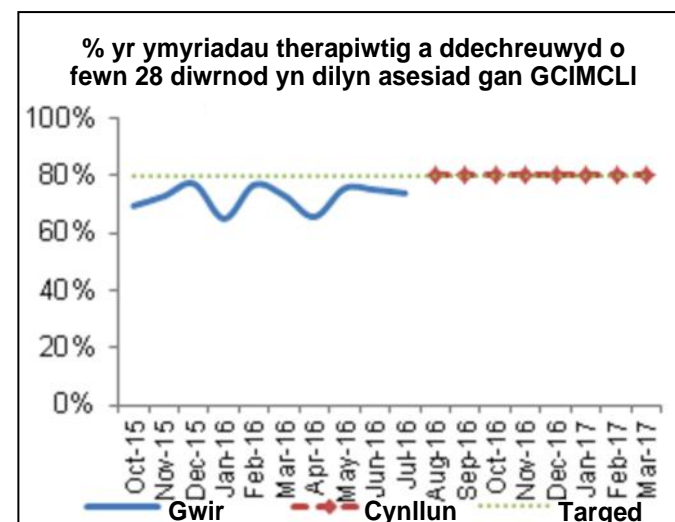
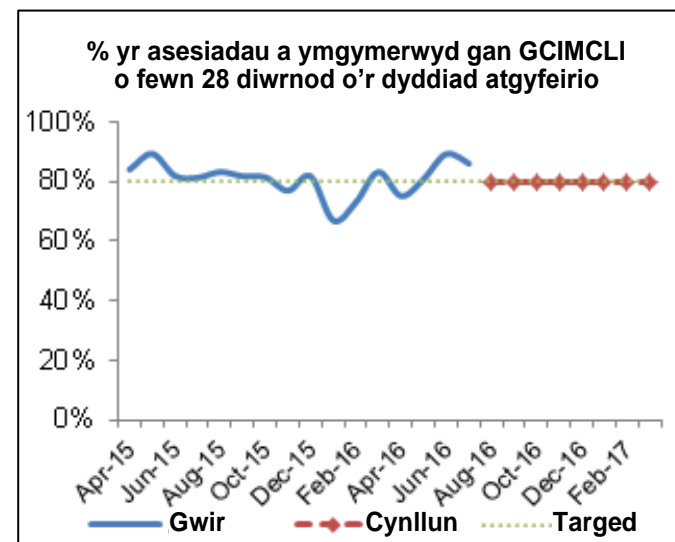
Asesiadau Iechyd Meddwl

Mae dangosyddion perfformiad allweddol Iechyd Meddwl yn mesur sut rydym yn sicrhau bod defnyddwyr gwasanaeth yn cael eu hasesu ar gyfer eu hanghenion Iechyd Meddwl mewn modd amserol ac os byddant angen ymyriad therapiwtig, eu bod yn ei gael yn gyflym. Mae ymyriad therapiwtig yn cynnwys gwasanaethau megis cwnsela, therapi ymddygiad gwybodol, therapi cyplau a therapi dynamig byr.

Triniaethau Iechyd Meddwl

I'r defnyddwyr gwasanaeth rheini sydd angen triniaeth, rydym yn anelu i drin 80% o fewn 28 diwrnod o'u hasesu. Bu ein perfformiad yn erbyn y dangosydd hwn yn her i ni yn ystod 2015/2016. Yn ystod y flwyddyn, gweithredwyd ymhellach, megis cyllid, recriwtio a hyfforddi staff ychwanegol i ymgymryd â thriniaethau yn ogystal ag adolygu'n proses rhestr aros, i sicrhau ein bod yn defnyddio'n adnoddau yn y ffordd fwyaf effeithiol. Yn ein cynlluniau diwygiedig ar gyfer y flwyddyn nesaf, rydym yn anelu i gyflawni 100% erbyn diwedd Mawrth 2017.

(GCIMCLI: Gwasanaethau Cefnogi Iechyd Meddwl Cychwynnol Lleol)

Gofal Urddasol

Ein nod yw bod profiad pobl o ofal iechyd yn un lle mae pawb yn cael eu trin yn urddasol, â pharch, tosturi a charedigrwydd ac sy'n cydnabod a mynd i'r afael ag anghenion corfforol, seicolegol, cymdeithasol, diwylliannol, ieithyddol ac ysbrydol unigol.

Ein Dangosydd Perfformiad	Cyfnod	Gwerth	Tueddiadau
% y cleifion sydd wedi cael gohirio eu gweithdrefn fwy nac unwaith ac wedi derbyn eu gweithdrefn o fewn 14 diwrnod neu'r adeg fwyaf cyfleus i'r claf Sgôr Hanfodion Gofal (Mesur Lleol)	Maw-16	39.4%	
	Rhag-15	95%	

Hanfodion Gofal

Rydym yn gweithio'n galed i sicrhau ein bod yn cael hanfodion gofal cleifion yn gywir. Bob blwyddyn, byddwn yn ymgymryd ag archwiliad i fesur sut rydym yn dod ymlaen. Eleni, roedd sgôr cyffredinol y Bwrdd Iechyd wedi gwella o 88% i 95%, fodd bynnag, dylid nodi bod yr arolwg wedi'i newid gan Llywodraeth Cymru, i ganolbwyntio ar faes Profiad y Claf yn unig. Fel Bwrdd Iechyd, fe wnaethom gymryd rhan yn wirfoddol yn y maes Profiad Staff, ac arhosodd ein sgôr yr un fath â'r flwyddyn ddiwethaf, sef 70%.

Roedd adborth gan ein 1,086 claf a gwblhaodd yr arolwg yn arddangos bod eu profiad yn gadarnhaol gyda sgôr boddhad cyffredinol o 95%, gyda nifer fawr o sylwadau'r cleifion yn nodi eu bod yn fodlon iawn gyda'r gofal nyrsio a staff proffesiynol cysylltiedig a dderbyniwyd. Fodd bynnag, mae sylwadau ein cleifion wedi amlygu meysydd roedden nhw'n teimlo gellir gwella, gan gynnwys sylwadau o ran lefelau sŵn ac amhariadau yn y nos a chyfeiriadau aml o ran lefelau staffio. Amlygwyd y ddau faes yn narganfyddiadau adroddiad 2014.

Gofal Lefel Ward

Fel rhan o'n gwaith gofal ar lefel ward, rydym wedi cynnwys mesurau ar urddas a pharch bydd cleifion yn eu derbyn tra byddant yn yr ysbyty. Rydym hefyd yn adolygu adborth, sylwadau a holiaduron cleifion, gan gynnwys y gwaith rydym wedi'i wneud fel rhan o'r cynllun peilot 'I Want Great Care' yn Ysbyty Maelor Wrecsam.

Lleihau Cansladau

Gwyddom fod canslo apwyntiadau a derbyniadau cleifion yn achosi gofid ac anghyfleustra i gleifion ac mae hwn yn faes rydym yn gweithio arno i'w leihau. Ar gyfer y flwyddyn Ebrill 2015 - Mawrth 2016, derbyniasom dros 56,648 claf. Canslwyd 7,811 o'r rhain. Cafodd 350 claf eu canslo fwy nac unwaith, ac o'r rhain, gwnaethom gynnig apwyntiad o fewn pythefnos i 169 claf (48%).

Mae hwn yn faes allweddol o'n perfformiad. Ein nod yw bod pob agwedd o ofal yn cael eu darparu mewn modd amserol, gan sicrhau bod pobl yn cael eu trin ac yn derbyn gofal yn y ffordd gywir ar yr amser iawn, yn y lle iawn a chyda'r staff cywir. Rydym wedi cael ein cydnabod am adrodd amserau aros yn dryloyw ac mae hwn yn faes rydym wedi gweithio'n galed arno i gadw i fyny â'r galw.

Mae trosolwg o'n perfformiad yn y maes hwn yn dangos ein bod wedi wynebu gwir heriau i gynnal lefelau uchel o fynediad i'r cleifion.

Crynodeb Gofal Amserol

Rydym yn gweithio gyda'n partneriaid MT i wella amserau agor MT fel bod cleifion yn gallu cael apwyntiadau ar amserau sy'n gyfleus iddyn nhw. Fodd bynnag, rydym yn cydnabod bod hwn yn faes y mae gennym lawer iawn i'w wneud eto.

Rydym hefyd yn cynyddu ein lefelau staffio i leihau'r amserau bydd cleifion yn aros am driniaeth wedi iddynt gael eu hatgyfeirio gan eu MT, gan gynnwys amserau aros diagnostig a therapi, y byddwn yn disgrifio'n fwy manwl dros y dudalen.

I gleifion sydd angen gofal brys, rydym yn gweithio gyda'n partneriaid yn Ymddiriedolaeth Ambiwllans Cymru i leihau amserau aros yn ein Hadrannau Brys. Mae ein cynlluniau ar gyfer 2016/2017 wedi'u creu i ddarparu gwir newid ym mhrofiad y claf mewn adrannau gofal brys ar draws gogledd Cymru.

Ein Dangosydd Perfformiad		Cyfnod	Gwerth	Tueddiadau
% meddygfeydd MT sydd ar agor yn ystod oriau craidd o fewn awr o'r oriau craidd		Maw-16	95.0%	
% y meddygfeydd MT sy'n cynnig apwyntiadau rhwng 17:00 a 18:30 awr o leiaf 2 noson yr wythnos		Maw-16	88.0%	
% y cleifion yn aros llai na 26 wythnos am driniaeth (RTT).		Maw-16	87.8%	
Nifer y methiannau RTT 36 wythnos		Maw-16	3,666	
% y cleifion yn aros llai nac 8 wythnos am ddiagnosis penodol		Maw-16	99.9%	
% y cleifion newydd yn treulio dim mwy na 4 awr yn AAB		Maw-16	72.9%	
Nifer y cleifion yn treulio 12 awr neu fwy yn AAE		Maw-16	1,254	
% yr ymatebion ambiwlans galwad coch o fewn 8 munud		Maw-16	69.8%	
Nifer o drosglwyddiadau dros 1 awr		Maw-16	1,251	
% y cleifion a atgyfeiriwyd gydag amheuaeth o ganser heb fod yn frys a welwyd o fewn 31 diwrnod		Maw-16	98.2%	
% y cleifion a atgyfeiriwyd ar frys gydag amheuaeth o ganser a welwyd o fewn 62 diwrnod		Maw-16	91.1%	
% cydymffurfiad â Mesurau Gwella Ansawdd strôc	<4 awr = Derbyniad uniongyrchol i'r Uned Strôc Lem	Maw-16	48.31%	
	<12 awr = Sgan CT	Maw-16	94.51%	
	<24 awr = Aseswyd gan Nyrs Strôc	Maw-16	96.70%	
	<72 awr = Asesiad Llyncu Ffurfiol	Maw-16	100.00%	
Cleifion a gafodd driniaeth gan ddeintydd GIG yn y 24 mis diwethaf fel % o boblogaeth y BILI		Maw-16	50.1%	
Nifer yr apwyntiadau dilyn i fyny ag oediadau heibio'u dyddiad targed (neilltuwyd a heb eu neilltuo)		Maw-16	60,271	

Gofal Cychwynnol - Mynediad Deintyddol

Mae cael mynediad rhwydd at wasanaethau deintyddol o safon uchel yn hanfodol i gefnogi eich strategaeth i alluogi cleifion i fyw bywydau hir ac iach. Yn ystod 2015-16, gwelsom y niferoedd o gleifion sy'n cael mynediad rheolaidd at wasanaethau deintyddol yn gwaethygu o 50.56% ym Mawrth 2015 i 50.05% ym Mawrth 2016. Mae ein cynlluniau ar gyfer 2016/2017 yn cynnwys cynlluniau a blaengareddau i gynyddu argaeledd gofal deintyddol i'n cleifion.

Atgyfeirio at Driniaeth

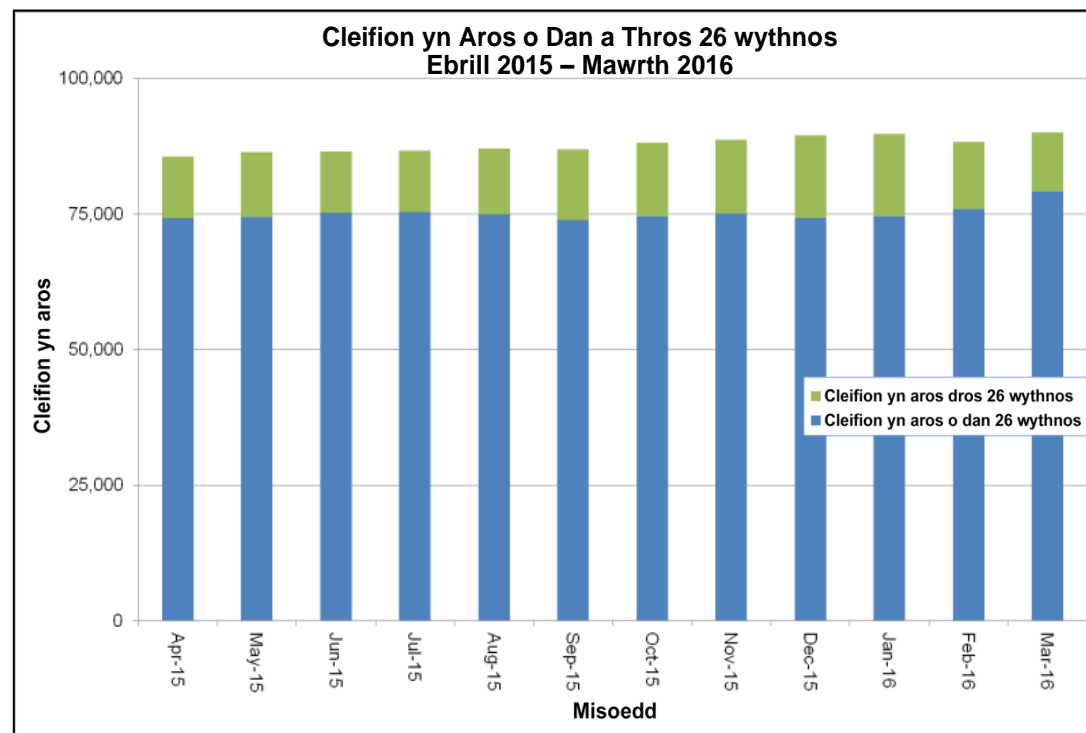
Mae Atgyfeirio at Driniaeth (RTT) yn mesur cyfanswm yr amser bydd cleifion yn aros ar ôl iddynt gael eu hatgyfeirio gan eu meddyg hyd nes byddant yn dechrau ar eu triniaeth ysbyty gweithredol. Mae hyn yn cynnwys yr amser a dreulir yn aros am apwyntiadau cleifion allanol, profion diagnostig, sganiau, gwasanaethau therapi a derbyniadau cleifion mewnol neu achosion dydd. Y ddau darged ar gyfer Cymru yw:

- Bydd 95% o gleifion yn cael triniaeth o fewn 26 wythnos.
- Ni fydd yr un claf aros yn fwy na 36 wythnos.

Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, rydym wedi bod yn ymateb i heriau mawr wrth gyflawni'r targedau mynediad allweddol hyn, ac roeddem wedi methu'r targedau pennawd drwy gydol y flwyddyn. Fodd bynnag, o ganlyniad i fuddsoddiad arwyddocaol ac ymroddiad anferthol gan ein timau clinigol a rheolaethol, gwnaethom leihau'r nifer o gleifion yn aros am fwy na 52 wythnos i lefel digon isel i gwrdd â lefelau llwybrau agored a gytunwyd gyda Llywodraeth Cymru ddiwedd Mawrth.

Ein perfformiad ar ddiwedd y flwyddyn oedd: 87.9% o gleifion yn aros llai na 26 wythnos a 3,666 claf yn aros mwy na 36 wythnos. Arhosodd 654 claf am dros 52 wythnos i ddechrau triniaethau.

Mae ein cynlluniau ar gyfer y flwyddyn nesaf yn cynnwys rhaglenni penodol i gyflawni gwelliannau mewn effeithiolrwydd a chynhyrchaeth yn yr adran cleifion allanol a theatrau llawdriniaethau. Bydd ein cynlluniau'n cael eu hadolygu drwy gydol gweddill y flwyddyn i leihau amserau aros lle bynnag bo hyn yn bosibl o fewn yr adnoddau sydd ar gael.

Amserau Aros Therapi

Ar ddiwedd Mawrth 2016, roedd tri chlaf wedi aros y tu draw i'r targed cenedlaethol o 14 wythnos i gael mynediad at y gwasanaethau therapi. Rydym wedi cyflawni'r targed ers Mawrth ac ni ragwelir unrhyw fethiannau pellach yn y flwyddyn nesaf.

Amserau Aros Diagnostig

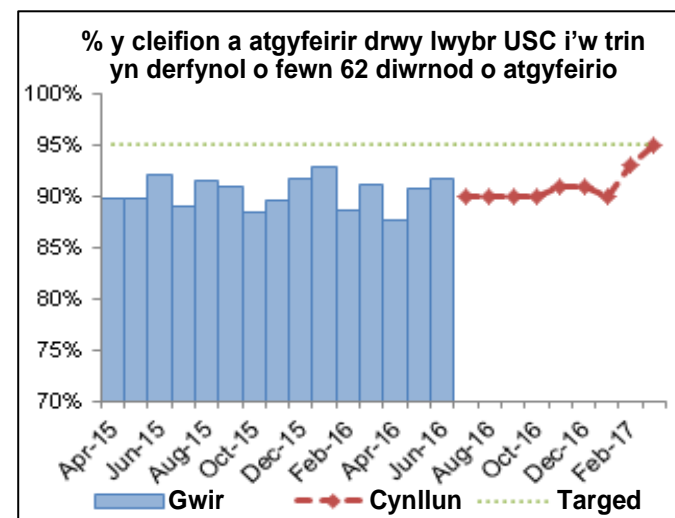
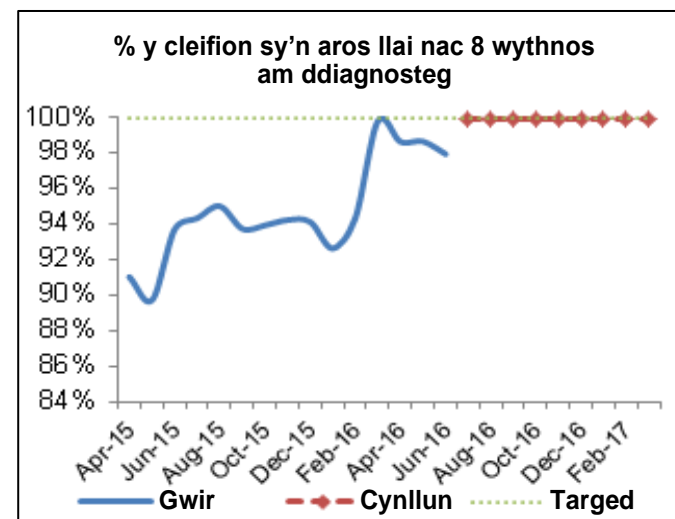
Yn niwedd Mawrth 2015, roedd 99.7% o gleifion yn aros am lai nac 8 wythnos am brawf neu weithdrefn ddiagnostig. Roedd hwn yn welliant arwyddocaol o fewn y flwyddyn ac yn un y byddwn yn parhau i yrru ymlaen i alluogi'r holl gleifion i gael mynediad at wasanaethau diagnostig o fewn 8 wythnos dros y flwyddyn i ddod.

Diagnosis a Thriniaeth Cancer

Dros y flwyddyn gwnaethom fethu'r targed mynediad cancer pennawd o drin 95% o gleifion cancer o fewn 62 diwrnod o gael eu hatgyfeirio gan eu MT. Mewn 10 o'r 12 mis, gwnaethom gyflawni'r targed 31 diwrnod i gleifion â diagnosis cancer hwyrach ar eu llwybr. Atgyfeiriwyd cyfanswm o 21,602 claf gydag amheuaeth o ganser, ac o'r rhain cadarnhawyd bod 396 claf â chanser a chafodd 36 driniaeth yn dilyn 62 diwrnod. Mewn ymateb i hyn, rydym wedi datblygu cynllun cyflawni lleol er mwyn cyflawni cydymffurfiad erbyn Mawrth 2017.

Rydym wedi cymryd camau allweddol i wella ein sefyllfa yn erbyn y targed hwn. Rydym wedi adolygu ein holl dempledi clinig cleifion allanol i sicrhau ein bod â digon o allu i weld cleifion yn sydyn pan fyddant yn cael eu cyfeirio â chanser. Gwnaeth rhoi cyfarfodydd dan arweiniad gwasanaeth yn eu lle ar gyfer yr holl lwybrau wella'r broses ddadansoddi methiant sydd yn ei le ar gyfer llwybrau yn ein hysbytai, gan roi dealltwriaeth well i ni o'r oediadau sy'n cyfrannu at y methiannau.

Adolygwyd ein dull i sicrhau ymagwedd system gyfan well i wella llwybrau amserol datblygedig. Dangosodd hyn y cerrig milltir y mae angen eu cwrdd i bob llwybr gydymffurfio, a fframwaith strwythuredig clir ac arweinydd atebol ar gyfer pob elfen o'r llwybr. Mae ein gwaith i wella yn digwydd ar sawl lefel; mewn rhai ysbytai mae trafodaethau'n cael ei harwain gan dimau clinigol, ond mewn mannau eraill rydym yn dilyn cyfathrebiadau mwy ffurfiol drwy'r Grwpiau Perfformiad ac Ymgynghorol Cancer.

Adran Achosion Brys

Ni ddylai cleifion aros am fwy na 4 awr mewn Adran Achosion Brys hyd nes byddant yn cael eu trin, trosglwyddo neu eu derbyn i'r ysbyty. Yn ystod y flwyddyn gwelwyd 78.3% o gleifion a fynychodd yr Adrannau Achosion Brys (AAB) o fewn 4 awr, o gymharu â'r targed o 95%.

Mae'r perfformiad hwn yn parhau i fod yn faes rydym yn canolbwyntio arno i'w wella, ac rydym yn ymgymryd ag ymagwedd system gyfan i wella llif cleifion drwy ein llwybr gofal heb ei drefnu, i'r ysbyty ac yn ôl i'w man preswyl arferol cyn gynted ag y gellir cyflawni hyn yn ddiogel.

Strôc

Cawsom ein graddio fel y Bwrdd Iechyd gorau yng Nghymru dan y Rhaglen Archwilio Genedlaethol Sentinel Stroke (SSNAP), ac Ysbyty Glan Clwyd yn dod i frig y rhestr yng Nghymru. Mae'r rhaglen yn mesur pa mor dda rydym yn cyflawni'r asesiadau allweddol a'r triniaethau sy'n gwella cyfleoedd cleifion i oroesi a'u graddfeydd gwella. Mae'r rhain yn cynnwys rhoi cyffuriau gwrth geulo (chwalu clotiau), asesiad arbenigol gan ymgynghorydd strôc, sganiau a phrofion perthnasol a darparu therapi iaith a lleferydd, therapi galwedigaethol a ffisiotherapi.

Edrychwyd yn ofalus ar y llwybrau gofal i gleifion, gan sicrhau eu bod yn gweithio mor effeithiol â phosibl. Mae'r newidiadau unigol yn cynnwys:

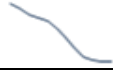

- Sicrhau bod adrannau achosion brys ysbytai yn cael eu rhag-rybuddio pan fydd ambiwlansiau'n dod â chleifion i mewn ac amheuir eu bod wedi dioddef strôc.
- Cyfeirio pob claf a atgyfeiriwyd gan MT gydag amheuaeth o strôc drwy'r Adran Achosion Brys fel bod gofal arbenigol yn cael dechrau'n gyflym.
- Sefydlu rota ar alwad o staff sy'n gallu rhoi chwistrelliadau chwalu clotiau thrombolysis 24 awr y dydd, 7 diwrnod yr wythnos.
- Sicrhau bod radiograffwyr wedi'u hyfforddi i ymgymryd â sganiau pen ar gael ar alwad 24 awr y dydd 7 diwrnod yr wythnos.
- Penodi nyrsys arbenigol clinigol strôc ychwanegol i ddarparu gwasanaeth 7 diwrnod yr wythnos.
- Creu gwelyau un swydd ar gyfer gofal strôc.
- Sicrhau bod cleifion yn derbyn y lefel briodol o therapi, sy'n benodol i'w strôc ac anghenion ac ar yr amser iawn.

Mae hyn wedi golygu gwaith tîm agos mewn partneriaeth rhwng staff clinigol o wahanol adrannau, yn ogystal â chleifion a sefydliadau megis Gwasanaeth Ambiwllans Cymru a'r Gymdeithas Strôc.

Rydym yn ymroddedig i sicrhau bod digon o staff gyda'r wybodaeth a'r sgiliau cywir ar gael ar yr amser cywir i gwrdd ag anghenion eich cleifion. Mae ein mesurau perfformiad hefyd yn sicrhau bod ein staff yn cael gwerthusiad blynyddol a chynllun datblygiad personol; yn cael eu recriwtio, hyfforddi a chymhwyso'n briodol ac yn gallu gwneud y gwaith y byddant yn ymgymryd ag o.

Mae ein dangoswyr perfformiad lleol yn y maes hwn yn mesur ein cynhyrchaeth theatr, effeithiolrwydd cleifion allanol yn ogystal â'n rheolaeth ariannol o staff asiantaeth a locwm.

Ein Dangosydd Perfformiad	Cyfnod	Gwerth	Tueddiadau
% absenoldeb staff oherwydd salwch	Mar-16	4.85%	
% staff meddygol sy'n ymgymryd â gwerthusiad perfformiad	Mar-16	98.1%	
% staff heb fod yn feddygol sy'n ymgymryd â gwerthusiad perfformiad (lleol)	Mar-16	46%	
Cyfraddau DNA cleifion allanol newydd ar gyfer arbenigeddau dethol	Mar-16	5.6%	
Cyfraddau DNA apwyntiadau dilyn i fyny ar gyfer arbeneddau dethol	Mar-16	7.3%	

Ein Cynhyrchaeth

Rydym wedi bod yn gweithio i wella cynhyrchaeth ein theatrau llawdriniaethau a'n clinigau cleifion allanol yn ystod y flwyddyn. Yn ein theatrau llawdriniaethau, rydym wedi gweithio gyda'n partneriaid Alturos, i weithredu systemau neilltuo diwygiedig ac i leihau gwastraff. Yn ein clinigau cleifion allanol, rydym wedi creu partneriaeth â Simpler, ymgynghorwyr gwella arweiniol, i weithio'n agos â staff i nodi a gweithredu gwellianau yn ein prosesau i wella cynhyrchaeth.

Ein staff

Mae'r gefnogaeth a roddir i staff wedi'n helpu i gyflawni lleihad tymor hir yn y nifer o staff nad ydynt yn gallu gweithio yn sgil salwch.

Rydym wedi gwella'r nifer o werthusiadau a wneir ar gyfer ein staff meddygol, nawr rydym yn cyflawni dros 98% yn rheolaidd. Yn lleol, rydym hefyd yn monitro gwerthusiadau ar gyfer staff anfeddygol er nad yw hwn yn darged llywodraeth. Mae ein perfformiad ar gyfer gwerthusiadau anfeddygol wedi gwella o 31% yn Ebrill 2015 i 46% ym Mawrth 2016. Mae hwn yn faes rydym yn canolbwyntio arno ar gyfer gwelliant pellach yn 2016/2017. Mae mesurau perfformio ar gyfer staffio yn ffurfio rhannau o'r Adroddiad Blynyddol a gellir dod o hyd iddynt at dudalennau 60-64.

Ein Gweithgaredd

Math o Glaf	Gwirioneddol
Cleifion Mewnol Brys	90,313
Achosion Dydd Dewisol	26,242
Cleifion Mewnol Dewisol	19,882
Endosgopïau	21,495
Mân Weithdrefnau Cleifion Allanol (Achosion Dydd a Ianhawyd)	2,009
Mynychwyr Dydd Rheolaidd	47,890
Cleifion Allanol Newydd	204,448
Cleifion Allanol a Adolygir	447,829
Mynychwyr Adran Achosion Brys Newydd	213,999
Mynychwyr Adran Achosion Brys a Adolygir	12,254
Prif Gyfanswm	1,086,361

Mae oddeutu 90% o weithgaredd y GIG yn cael ei ddarparu gan bractisau MT, fferyllfeydd cymunedol, practisau deintyddol lleol ac optegwyr.

Darparwyd dros filiwn o asesiadau, profion neu driniaethau i boblogaeth gogledd Cymru o fewn yr ysbytai a redir yn uniongyrchol gan y Bwrdd Iechyd, fel y nodir yn y tabl gerllaw, gyda'r adnoddau a roddwyd i ni gan Lywodraeth Cymru. Yn ogystal â'r gweithgareddau hyn, mae'r Bwrdd Iechyd yn comisiynu gwasanaethau a ddarperir mewn mannau eraill yng Ngymru a GIG Lloegr ar gyfer poblogaeth gogledd Cymru.

Adroddiad Cynladwyedd

Y Bwrdd Iechyd yw'r Bwrdd Iechyd Lleol mwyaf yng Nghymru, sy'n gwasanaethu bron i draean o ehangdir y wlad. Mae ein maint a natur y gwasanaeth rydym yn eu darparu yn golygu bod gennym effaith amgylcheddol mae'n rhaid ei reoli'n ofalus i osgoi canlyniadau ariannol ac amgylcheddol sylweddol. Fel rhan o'n hymrwymiad corfforedig tuag at leihau'r effeithiau hyn, rydym yn cynnal System Reoli Amgylcheddol (SRA) ffurfiol, a gynllunnir i gyflawni'r egwyddorion allweddol canlynol:

- Datblygiad cynladwy.
- Cydymffurfiaid â gofynion cyfreithiol a llywodraethol perthnasol.
- Atal llygredd.
- Lliniariad yn erbyn effaith newid hinsawdd.
- Diwylliant o welliannau parhaus.

Bydd rheolaeth amgylcheddol effeithiol yn cael ei gyflawni trwy'r prosesau canlynol:

- Hybu'r polisi amgylcheddol i bob rhanddeiliaid perthnasol.
- Nodi bob agwedd amgylcheddol arwyddocaol a gofynion cyfreithiol cysylltiedig, gan gynnwys y rhai sy'n digwydd o ganlyniad i newidiadau gwasanaeth a deddfau newydd.
- Sefydlu a monitro amcanion a thargedau, wedi'u hanelu at leihau effeithiau amgylcheddol ac ariannol, yn unol â'r rhai a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru
- Darpariaeth hyfforddiant priodol i bob personél perthnasol.
- Archwiliadau mewnol ac allanol rheolaidd.
- Adolygiad rheolaidd o effeithiolrwydd y SRA, gan y Grŵp Llywio Amgylcheddol.
- Gweithio gyda phartneriaid lleol, rhanbarthol a chenedlaethol i gyflawni ymagwedd sector cyhoeddus cyson at reoli amgylcheddol ac i sicrhau bod gweithdrefnau arferion gorau yn cael eu nodi a'u gweithredu.

Mae ein perfformiad yn cael ei fesur gan ddefnyddio amrywiol offer a drwy gyfrwng ein rhan gyda nifer o gyrff partneriaeth:

- BS EN ISO 14001 System Reoli Amgylcheddol.
- Adrodd Blynyddol Ymroddiad Lleihau Carbon.
- System Fonitro Perfformiad Ynni a Chyfleusterau Blynyddol.
- Strategaeth Garbon Isel y GIG yng Nghymru.
- Adolygiad Rheoli Ymddiriedolaeth Garbon
- Grŵp Lleihau ac Addasu Carbon Sir y Fflint (CRAG)
- Bwrdd Gwasanaeth Lleol Gwynedd. (LSB)
- Gwasanaethau Cyfleusterau Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru
- Systemau monitro deunydd gwasanaethau mewnol, amser real.

Mae'r trefniadau hyn yn sicrhau bod rheolaeth amgylcheddol effeithiol yn cael ei wneud at safonau arferion gorau presennol a bod gwelliannau parhaus yn cael eu mewnwelyo i ddiwylliant y sefydliad.

Targed presennol Perfformiad Lleihau Carbon Corfforedig yw 3% o leihad blwyddyn ar flwyddyn mewn allyriadau CO₂ fel sy'n ofynnol gan Gynllun Darparu Strategaeth Newid Hinsawdd Llywodraeth Cymru ar gyfer Lleihau Allyriadau.

Systemau Rheoli Amgylcheddol (SRhA)

Rydym wedi cyflawni targed cam terfynol Cyfarwyddyd Llywodraeth Cymru ar gyfer bob Ysbyty Cyffredinol Dosbarth, Ysbytai Cymuned a Chlinigau i dderbyn tystysgrif BS EN ISO14001:2004 Systemau Rheoli Amgylcheddol (SRhA) erbyn Rhagfyr 2014, ac mae hyn yn awr yn amodol ar asesiad parhaus. Yr amcanion a thargedau lleol a gyflawnwyd i leihau effeithiau amgylcheddol oedd:

- Lleihau nwyddau pacio cyflenwyr drwy orfodi hierarchaeth gwastraff pan mae Caffaeliad NWSSP yn ystyried contractau newydd.
- Atgyfnerthu'r hierarchaeth gwastraff sydd wedi cynyddu perfformiad ailgylchu ar draws y Bwrdd Iechyd o 97%
- Monitro ffibrau asbestos mewn mannau a ddefnyddir i sicrhau eu bod yn cael eu cadw at lefel ddiogel o <0.01 f/ml.
- Lleihau risg o lygredd olew drwy uwchraddio tanciau a byndiau drwy reolaethau a gweithdrefnau lleol
- Monitro a rheoli eiddo gyda darlenniadau nwy Radon uchel yn unol â chanllawiau gan ein Cynghorydd Gwarchod rhag Ymbelydredd.

Mae'r SRhA wedi esblygu yn ystod y cylch asesiad i gynnwys gweithgareddau yn yr ysbytai cymuned a chlinigau a ychwanegwyd at gwmpas cofrestriad yn 2014. Mae holl rannau'r system yn rhyngweithio ac mae'r SRhA yn effeithiol gyda chydymffurfiad parhaus. Mae'r SRhA wedi cael ei drefnu'n llwyddiannus ym mhob lleoliad, a strwythurwyd dogfennau lefel leol i'w gwneud yn berthnasol i'r lleoliad unigol.

Mae'r Grŵp Llywio Amgylcheddol (GLIA) yn sicrhau bod y SRhA yn parhau yn ddigonol, yn effeithiol ac yn addas. Mae'r cyfarfodydd ac archwiliadau GLIA yn darparu asesiad parhaus manwl. Yr Adolygiad Rheolaeth gan y Grŵp Llywio Amgylcheddol (GLIA) a gynhelir yn flynyddol dan gadeiryddiaeth y Cyfarwyddwr Ystadau a Chyfleusterau, gyda chyfarfodydd chwarterol i ddiweddarau adroddiadau cynnydd, yn cymryd safbwynt ehangach o'r system yn ei chyfarwydd, ac mae'n monitro perfformiad amgylcheddol drwy adolygu:

- Cydymffurfiad archwilio ac adroddiadau diffyg cydymffurfio
- Cydymffurfiad â deddfwriaeth a safonau perthnasol
- Adroddiadau digwyddiadau, materion brys a chwynion
- Cynnydd wrth weithredu amcanion polisi BIPBC, rhaglen reoli a rhaglen hyfforddi
- Newidiadau i'r datganiad polisi
- Dynodiad a datblygiadau amgylcheddol gan gynnwys argymhellion dros wella o ran holl agweddau amgylcheddol sylweddol ac oblygiadau cydymffurfiaeth cysylltiedig, yn cynnwys y rhai sydd o ganlyniad i newidiadau deddfwriaeth
- Statws agweddau amgylcheddol BIPBC, risg o lygru posibl, deddfwriaeth ac arolygaeth rheoli.
- Llwyddiant y system rwystro a gweithredu i gywiro gydag unrhyw weithredu dilyn i fyny neu adolygiadau.

Rheoli Egni a Charbon

Datblygwyd Cynllun Gweithredu Carbon ar ffurf safonol Llywodraeth Cymru. Bydd gweithredu'n cael ei fonitro a'i adrodd yn flynyddol. Mae'r rhan fwyaf o eitemau yn y cynllun hwn yn ddibynnol ar ddyrannu adnoddau o Ddatblygiad Cyfalaf Mawr a'r Rhaglen Cyfalaf Dewisol Blynyddol.

Datblygwyd a gweithredwyd Strategaeth Gweithredu Safonol i reoli'r Ymroddiad Lleihau Carbon, a chynhaliwyd archwiliad mewnol ym Mehefin 2015. Cafodd Adroddiad Blynyddol 2014/15 Cychwynnol ei gwblhau a'i gyflwyno yn unol â phrotocolau'r CRC.

Mae strategaeth cyn-archebu lwfansau CRC am bris rhatach wedi galluogi cyflawni arbedion o £58,000 ar gyfer y deunydd CO2 a ragwelir yn ystod blwyddyn ariannol 2015/16. Mae'r strategaeth hon wedi parhau ar gyfer blwyddyn ariannol 2016/17 i gynnal y lleihad hwn mewn costau.

Mae trefniadau partneriaethau a rhannu gwybodaeth gyda chyrrff cyhoeddus eraill hefyd yn cael eu dilyn fel rhan o ddatblygiad parhaus strategaeth lleihau carbon y Bwrdd Iechyd. Mae'r trefniadau hyn yn cynnwys gweithio gyda'r Fforwm Amgylcheddol Iechyd Cymru, Bwrdd Gwasanaethau Lleol Gwynedd a Môn a Grŵp Lleihau ac Addasu Carbon Sir y Fflint.

Prosiectau rheoli ynni a dŵr mawr a gynhaliwyd yn ystod 2015- 2016

- Mae gwaith adnewyddu Ysbyty Glan Clwyd wedi parhau. Er bod gwelliannau technoleg ynni wedi'u mewngorffori yn y cynllun, efallai bydd arbedion carbon cyffredinol wedi'u gosod yn erbyn y cyfleusterau sydd wedi'u huwchraddio gan yr ôl troed ardal cynyddol a gosod nwyddau trydanol newydd sydd eu hangen ar gyfer triniaethau clinigol a chysur cleifion.
- Bu cais 'Buddsoddi i Arbed' am oleuadau LED o £225,000 yn llwyddiannus, ac mae deuddeg prosiect wedi'u cwblhau. Mae'r gwelliannau ansawdd goleuo wedi cael ei werthfawrogi gan staff a chleifion, ac amcangyfrifir y bydd arbedion carbon disgwylidig yn 217 tunnell CO2 y flwyddyn, gyda chyfnod ad-dalu ariannol o 4 blynedd.
- Mae rhesymoliadau a gwelliannau i Asedau Ystadau Corfforaethol wedi parhau. Gwerthwyd un Ysbyty Cymuned a 8 fflat staff yn ystod 2015-2016, ynghyd â thri Canolfan Iechyd aneffeithlon, gyda staff wedi'u trosglwyddo i adeiladau gofal cychwynnol modern mwy addas.

- Mae gweithrediadau rheolaeth brysbennu a gweithrediadau Llawfeddygaeth Tymor Byr wrth Gefn wedi parhau yn Ysbyty Gwynedd, gan wneud defnydd llawn o'r cyfleuster generadur wrth gefn 3 MW. Mae hyn yn darparu elw ariannol, a geir drwy atal taliadau galwadau prysuraf y gaeaf a thaliadau ar gyfer cynhyrchu kWh pan elwir arnynt dan y gweithredwr rhwydwaith. Gellir cyflawni oddeutu £50,000 o incwm net y flwyddyn gan y cyfleuster hwn, ac mae gweithdrefn lawn reolaidd yn fanteisiol i'r gosodiad i brofi ei hydwythedd a'i ddibynadwyedd yn rheolaidd.
- Mae unedau Gwres a Phŵer ar y Cyd 600kWe yn Ysbyty Glan Clwyd wedi cael eu hadnewyddu yn llwyr, ac maent yn disgwyl am gyfuno llwyth gwres i'r prif gyloch gwres bwylterdy newydd i gael ei ailsefydlu i'w allu gweithredu llawn.

Allyriadau Nwyon Tŷ Gwydr (GHG)

Mesurir allyriadau GHG drwy gasglu data deunydd corfforaethol a throsglwyddo'r data yn gyfwerthoedd carbon deuocsid (CO₂e) drwy ddefnyddio ffactorau trosglwyddo swyddogol yr Adran Ynni a Newid Hinsawdd. Mae'r Cynllun Lleihau Carbon CRC yn cyflwyno ffigyrau trosglwyddo blynyddol swyddogol ac fe'u defnyddiwyd i gyfrifo allyriadau ynni. Oherwydd anawsterau gyda systemau gweinyddol a ddefnyddir gan y cyflenwyr, Busnes Nwy Prydain, ers mis Medi 2014, nid oes data defnydd egni cywir wedi bod ar gael. Mae ansawdd data wedi gwella, ond mae ffigyrau data Crynodeb Perfformiad yn dal yn cynnwys nifer o amcangyfrifon defnydd a chostau. Disgwylir i ansawdd data wella i safon dderbyniol ar gyfer 2016-2017.

Gwastraff

Mae gwastraff yn un o'n hagweddau amgylcheddol mawr; rydym wedi parhau i wella ein perfformiad yn unol â deddfwriaeth a mentrau polisi. Un o'n prif dargedau amgylcheddol ar gyfer 2015/16 oedd atgyfnerthu'r defnydd o hierarchaeth drwy gynyddu'r raddfa ailgylchu cyffredinol i 80%; ar draws y Bwrdd Iechyd roedd cyfraddau ailgylchu yn 2015/16 yn fwy na 90%.

Mae ein Polisi Rheoli Gwastraff ES03 yn cael ei adolygu ar hyn o bryd, a bydd yn cynnwys newidiadau diweddar a wnaed i brosesau gwastraff cyffredinol ac ailgylchu. Y prif newidiadau o'r polisi blaenorol yw:

- Cael gwared ar fagiau sbwriel du a ddefnyddiwyd yn flaenorol ar gyfer gwastraff cyffredinol o bob safle BIPBC, mae bagiau du wedi cael eu hamnewid am fagiau clir.
- Bydd holl gynhwysion gwastraff clinigol, bagiau oren a chilir yn cael eu cau'n ddiogel a'u dynodi gyda label wedi'i brintio ymlaen llaw gyda BIPBC, yr ysbyty / enw'r safle ac adran / ward.
- Mae'r polisi yn dangos y dull storio cywir a'r dulliau gwaredu ar gyfer y mathau o wastraff a gynhyrchir amlaf gan y Bwrdd Iechyd.
- Mae'r polisi yn cefnogi ymrwymiad y Bwrdd Iechyd i wella ei effeithiau amgylcheddol yn barhaus a chefnogi'r hierarchaeth rheoli gwasanaeth.

Mae'r Bwrdd Iechyd yn ailgylchu bob gwastraff cyffredinol, WEEE (Offer Electronig a Thrydanol Gwastraff), batris, aerosolau, metel sgrap, cardfwrdd, papur, coed, dodrefn, plastigion, gwydr, olewau gwastraff a gwastraff adeiladau. Hysbysebhir dodrefn ac offer nad oes eu hangen ar draws y Bwrdd Iechyd a'u hailddefnyddio.

Mae hyfforddiant wrth wraidd mentrau amgylcheddol. Mae Digwyddiadau Ymwybyddiaeth Amgylcheddol wedi cael eu cynnal ar draws y Bwrdd Iechyd, gan godi ymwybyddiaeth o'r Polisi Rheoli Gwastraff, didoli gwastraff ac ailgylchu gwastraff yn gywir. Mae posteri newydd Didoli Gwastraff wedi'u cynhyrchu. Mae hyfforddiant rheoli gwastraff penodol adrannau neu wasanaeth wedi cael ei ddarparu ynghyd â system E-ddysgu amgylcheddol i bob gweithiwr newydd a'r Hyfforddiant Diweddar Rheoli Haint gorfodol.

Defnyddio Adnoddau

Rydym yn ymroddedig i isafu deunydd o adnoddau naturiol. Mae ein perfformiad o leihau allyriadau CO₂ o ran deunyddiau, CO₂ a ymgorfforir mewn caffael a chlodiant yn cael ei adrodd arno yn y tablau Crynodeb Perfformiad isod.

Addasu newid hinsawdd a'i liniaru

Rydym yn aelod gweithredol o'r 2 grŵp peilot sy'n mynd i'r afael â newid ac addasu hinsawdd yng Ngogledd Cymru, Bwrdd Gwasanaethau Lleol Gwynedd a Môn, a Grŵp Addasu a Lleihau Carbon Sir y Fflint.

Bioamrywiaeth ac Amgylchedd Naturiol

Rydym yn ymwybodol o ran effaith ein darpariaeth gwasanaeth ar yr amgylchedd naturiol. Prif ymateb i'r effaith hwn yw ein hymroddiad i'r BS EN 14001.

Rydym yn cymryd cyfrifoldeb dros a rheoli ein cynefinoedd naturiol, yn cynnwys pyllau madfall, rhywogaethau blodau gwyllt a warchodir, cynnal a chadw ac arolygon coed, gwarchod ystlumod a gwarchod setiau moch daear.

Mae prosiectau adeiladu ac ailwampio mawr hefyd wedi comisiynu astudiaethau amgylcheddol cyn dechrau ar waith prosiect mawr i asesu a lliniaru eu heffeithiau. Esiampl o hyn yw'r astudiaethau a wnaed yn Ysbyty Glan Clwyd:

- Archwiliad Geoamgylcheddol a Geotechngol ar gyfer cyfnod 1 o'r prosiect ailwampio.
- Astudiaeth Arolwg Sŵn.
- Arolwg Estynedig Cynefin Cyfnod 1.

Mae prosiectau ailwampio eraill wedi bod yn destun i asesiadau effaith amgylcheddol, megis cynefinoedd ystlumod, i sicrhau bod materion bioamrywiaeth yn cael eu hystyried a'u cadw i'r lleiafswm.

Teithio, Cludiant a Logisteg

Rydym wedi cwblhau adolygiad cynhwysfawr o'n trefniadau teithio, cludiant a logisteg ac rydym wedi cynhyrchu strategaeth ddrafft i fynd i'r afael â meysydd lle gellir gwneud gwelliannau. Yn gryno, amcanion y cynllun gweithredu a'r strategaeth ddrafft yw:

- Teithio Busnes – Monitro a lleihau.
- Caffael – Nodi'r dulliau mwyaf cost effeithiol o gwrdd â gofynion corfforaethol.
- Teithio Diogel – Lleihau'r risgiau sy'n gysylltiedig â theithio busnes.
- Cynnal a Chadw – Cynnal prosesau cost effeithiol ac amserol ar gyfer trwsio a chynnal y fflyd cerbydau.
- Amnewid a Gwaredu – Sicrhau bod cerbydau'n cael eu diweddarau drwy weithredu cylchoedd amnewid optimaidd.
- Cofnodion a Rheoli Perfformiad – Datblygu a chyfathrebu dangosyddion perfformiad gyda deilwyr cyllidebau a grwpiau defnyddwyr cerbydau.
- Teithio Cynladwy - Gwarchod yr amgylchedd drwy weithredu teithio gwyrdd a dewisiadau rheoli fflyd
- Cydweithio – Ymestyn cyfleoedd i gydweithio rhwng byrddau iechyd, ymddiriedolaethau a rheolwyr fflyd eraill, yn rhanbarthol a chenedlaethol.
- Cludiant heb fod ar gyfer cleifion – Cynnal trosolwg o holl batrymau symudiad cerbydau yn yr ardal i alluogi nodi a gweithredu arbedion effeithlonrwydd.

Ymgwymerwyd â 'Chynllun Teithio Gwyrdd' ac mae'n ofynnol i reolwyr a staff wneud asesiad o ddull teithio cyn gwneud pob taith fusnes gan ddefnyddio 'Olwyn Penderfyniadau Teithio' sy'n cynnwys dewisiadau amgylcheddol cyfeillgar.

Hysbysir deilwyr cyllidebau am filltired a data cost eu cerbydau a thanwydd amgen i gynorthwyo yn eu hadolygiadau perfformiad.

Cyflwynodd y polisi ceir ar les gyfyngiad o 120g/km ar gyfer ceir newydd ac ar les o 1 Hydref 2015, a chyfyngiad o 100g/km ar gyfer ceir cronfa.

Caffael cynladwy

Mae'r Gwasanaethau Caffael wedi adolygu ei Strategaeth Datblygiad Cynladwy i ystyried cynigion Llywodraeth Cymru i ddod â deddfwriaeth ymlaen i wneud datblygiad cynladwy o'r egwyddor ganolog trefnu LIC a sefydliadau sector cyhoeddus Cymru yng Nghymru; a chreu corff datblygiad cynladwy annibynnol ar gyfer Cymru. Y gyrrwyr ar gyfer cyflawni hyn yw:

- Papur Gwyn 2012 – 'Cymru Gynaliadwy – Gwell Dewisiadau ar gyfer Gwell Dyfodol'
- "Cymru'n Un: Un Blaned"- Cynllun Datblygu Cynladwy Llywodraeth Cynulliad Cymru (2009).
- "Y Gymru a Garem erbyn 2050".
- "Bil Cenedlaethau'r Dyfodol".
- Rhaglenni Deddfwriaethol 2011-2016.

Mae Gwasanaethau Caffael NWSSP wedi parhau i gynnwys meini prawf cynaladwyedd penodol o fewn contractau bwyd yn cynnwys safonau lles anifeiliaid uchel a sicrwydd fferm ar gyfer cynnyrch cig. Maent yn gweithio gyda Byrddau Iechyd i leihau nifer y cigoedd coch a chigoedd wedi'u prosesu sydd ar fwydlenni ysbytai i gyfyngu'r effaith amgylcheddol niweidiol amaethyddiaeth dda byw.

Yn 2015, arwyddodd y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Caffael Addewid Genedlaethol Pysgod Dinasoedd Cynladwy, ymrwymiad o broffil uchel mai dim ond pysgod o darddiad cynladwy o gyflenwadau byd-eang iach fyddai'n cael eu cynnwys ar gontractau pysgod GIG Cymru. Cafodd hyn ei gyfuno â thynnu unrhyw rywogaethau pysgod mewn perygl oddi ar fwydlenni ysbyty a symud tuag at rywogaethau pysgod mwy niferus. Yn dilyn digwyddiadau ymgysylltu llwyddiannus â chyflenwyr, rydym wedi agor sianeli cyfathrebu gyda nifer o fentrau bach a chanolig Cymru (SMEs), a drwy ddeall anghenion y GIG yn well, gobeithir y byddent mewn sefyllfa gadarnhaol i ymateb i dendrau yn y dyfodol.

Adeiladu Cynladwy

Yn unol â pholisi Llywodraeth Cymru, rydym wedi mabwysiadu gofyniad corfforedig bod bob cynllun prosiect adeiladu newydd sy'n cwrdd â'r meini prawf yn cael eu hadeiladu at safonau rhagoriaeth BREEAM. Mae prosiectau diweddar wedi cynnwys gosod *photo voltaic generation arrays* yn Mortiwari Ysbyty Glan Clwyd ac yng Nghanolfan Gofal Cychwynol Llangollen. Gosodwyd cyfleuster Tri-Cenhedlaeth yn y Labordy Patholeg newydd yn Ysbyty Glan Clwyd.

Mae adroddiadau achos busnes ar gyfer gwaith adeiladu yn ystyried elfennau cynaladwyedd fel rhan anhepgor o ddadansoddiadau prosiectau.

Pobl

Mae effaith ansawdd a lleoliad ein hadeiladau ar gleifion a staff yn ffactorau blaenllaw mewn cynllunio corfforaethol. Mae gweithdrefnau ymgynghoriad yn cael eu cynnal cyn gweithredu newidiadau darparu gwasanaeth fel rhan anhepgor o'r broses gwneud penderfyniadau.

Llywodraethu

Rheolir llywodraethu perfformiad cynaladwyedd gan nifer o elfennau o adrodd corfforaethol, yn cynnwys ISO14001, System Monitro a Pherfformiad Egni a Chyfleusterau, adroddiadau blynyddol CRC ac asesiad BREEAM cynlluniau cyfalaf mawr. Mae'r data a ddefnyddir i gynhyrchu'r adroddiadau hyn yn cael ei ddilysu drwy ddarparwyr archwiliad mewnol ac allanol, e.e. BSi, Archwiliad Mewnol a'r Welsh Audit Office.

Daw casglu data o amrywiol ffynonellau, sy'n cynnwys datganiadau blynyddol cyflenwr gwasanaethau, anfonebau casglu gwastraff, systemau monitro gwasanaethau amser real mewnol a datganiadau ariannol blynyddol. Edrychwyd ar gyflwyno Darllen Mesurydd Awtomatig i ddarparu data gwasanaethau cadarn a chywir.

Crynodeb perfformiad

Allyriadau Nwyon Tŷ Gwydr		2013/14	<i>Newid o'r flwyddyn flaenorol</i>	2014/15	<i>Newid o'r flwyddyn flaenorol</i>	2015/16	<i>Newid o'r flwyddyn flaenorol</i>
Dangosyddion Heb Fod yn Ariannol (tunelli o CO ₂)	Cyfanswm Allyriad Gros	45,469	-2.9%	43,727	-3.8%	43,768	0.1%
	Cyfanswm Allyriadau Net	45,469	-2.9%	43,727	-3.8%	43,768	0.1%
	Allyriadau Gros Cwmpas 1* (Uniongyrchol) Nwy ac Olew	21,549	-6.2%	20,235	-6.1%	22,467	11.0%
	Allyriadau Gros Cwmpas 2 a 3** (Anuniongyrchol)	23,920	0.4%	23,492	-1.8%	21,301	-9.3%
Defnydd Ynni Perthynol (tunelli o CO ₂)	Trydan : Anadnewyddadwy	0		0		0	
	Trydan : Contract Cyflenwyr "Gwyrdd" Adnewyddadwy	23,920	0.4%	23,492	-1.8%	21,301	-9.3%
	Nwy	21,001	-5.2%	19,671	-6.3%	22,119	12.4%
	LPG	0		0			
	Arall- Olew	548	-33.7%	564	2.9%	348	-38.3%
Dangosyddion Ariannol (£)	Gwariant ar Egni	8,841,771	0.1%	9,195,383	4.0%	8,816,324	-4.1%
	Gwariant Trwydded CRC (2010 Ymlaen)	950		120	-87.4%	120	0.0%
	Gwariant ar osod yn erbyn achrededig (e.e. GCOF)	0		0			
	Gwariant ar Deithio Busnes	10,234,059	1.4%	9,264,147	-9.5%	8,478,417	-8.5%

Treuliant egni a data cost amcangyfrifedig lle bo'n briodol

Nodiadau

***Cwmpas 1 - Allyriadau Nwyon Tŷ Gwydr Uniongyrchol** - Mae'r rhain yn codi o ffynonellau mae'r sefydliad yn berchen arnynt neu a reolir ganddynt ac mae enghreifftiau yn cynnwys allyriadau o ganlyniad i hylosgiad mewn boeleri gwresogi mae'r Bwrdd Iechyd yn berchen arnynt neu a reolir ganddynt, allyriadau gan eich cerbydau ac allyriadau o ollyngiad nwy o oergell.

****Cwmpas 2 - Allyriadau Egni Anuniongyrchol** - Allyriadau o ganlyniad i gynhyrchu trydan a nwy a gyflenwir gan barti arall ar gyfer ei ddefnyddio mewn adeiladau eraill.

****Cwmpas 3 - Allyriadau Nwyon Tŷ Gwydr Anuniongyrchol Eraill** - Allyriadau sy'n digwydd o ganlyniad i'n gweithgareddau, ond nad yw'r Bwrdd Iechyd yn berchen arnynt yn uniongyrchol neu nad ydynt yn eu rheoli yn uniongyrchol, yn cynnwys y rhai sy'n gysylltiedig â threuliant gwastraff a dŵr, caffaeliad cynaladwyedd, cynllunio camau gweithredu bioamrywiaeth ac allyriadau sy'n gysylltiedig â chostau teithio busnes swyddogol a delir yn uniongyrchol gan y sefydliad.

Defnydd Adnoddau Meidraidd		2013/14	<i>Newid o'r flwyddyn flaenorol</i>	2014/15	<i>Newid o'r flwyddyn flaenorol</i>	2015/16	<i>Newid o'r flwyddyn flaenorol</i>
Dangosyddion Heb Fod yn Ariannol (m ³)	Defnydd Dŵr (cyfan) cyflenwyd echdynnwyd	466,518 0	1.9%	470,675 0	0.9%	461,278 0	-2.0%
	Defnydd Dŵr (Ystadau nad ydynt yn Swyddfeydd) cyflenwyd echdynnwyd	0 0		0 0		0 0	
Dangosyddion Ariannol (£)	Costau Cyflenwi Dŵr (Cyfan)	167,072	112.6%	353,384	111.5%	391,811	10.9%
	Costau Cyflenwi Dŵr (Ystadau nad ydynt yn Swyddfeydd)	0		0		0	

Gwastraff		2013/14	<i>Newid o'r flwyddyn flaenorol</i>	2014/15	<i>Newid o'r flwyddyn flaenorol</i>	2015/16	<i>Newid o'r flwyddyn flaenorol</i>
Dangosyddion Heb Fod yn Ariannol (tunelli)	Cyfanswm Gwastraff	4,089	0.7%	4,861	18.9%	4,997	2.8%
	Tirlenwad	1,042	-12.6%	316	-69.7%	275	-13.0%
	Ailddefnyddio / Ailgylchu	1,392	21.4%	2,658	90.9%	2,767	4.1%
	Compostio	0		0		0	
	Llosgwyd gan adfer ynni	0		0		0	
	Llosgwyd heb adfer ynni	232	7.9%	256	10.3%	294	14.8%
Dangosyddion Ariannol (£)	Cyfanswm costau gwaredu	1,187,778	11.9%	1,383,935	16.5%	1,417,029	2.4%
	Tirlenwad	201,748	-4.9%	72,480	-64.1%	34,524	-52.4%
	Ailddefnyddio / Ailgylchu	167,072	112.6%	353,384	111.5%	391,811	10.9%
	Compostio	0		0		0	
	Llosgwyd gan adfer ynni	0		0		0	
	Llosgwyd heb adfer ynni	161,116	8.7%	188,901	17.2%	200,012	5.9%

Mae data gwastraff 2014/15 yn cynnwys bob safle Ysbyty a Safleoedd Cyfanredol

Mae data Ailddefnyddio/Ailgylchu yn cynnwys gwastraff WEEE

Dim ond mewnbynnu data gwastraff a losgwyd yn unig sydd angen ar y templed adrodd, felly mae Gwastraff Triniaeth Gwres Amgen yn cael ei gynnwys yn y Cyfanswm o Ffigyrau Gwastraff. Gwastraff Triniaeth Gwres Amgen = 1,645 tunnell gyda chost o £794,238

Datblygiad Cyfalaf

Yn ystod y flwyddyn buddsoddodd y Bwrdd Iechyd dros £48 miliwn mewn cyfleusterau ac offer newydd. Mae prosiectau mawr a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn yn cynnwys:

- Uned Mân Anafiadau Ysbyty Llandudno
- Ailddatblygu Ysbyty Cymuned Tywyn
- Canolfan Iechyd Llangollen
- Canolfan Adnoddau Gofal Cychwynnol Para Caia yn Wrecsam
- Canolfan Adnoddau Gofal Cychwynnol Bae Colwyn

Ysbyty Glan Clwyd- yr ardal prif dderbynfa newydd, un o'r baeau yn yr Uned Gofal Dwys a'r Uned Diagnostig Wroleg

Mae'r prosiect i gael gwared ar asbestos ac i ailddatblygu Ysbyty Glan Clwyd wedi parhau i wneud cynnydd da. Yn ystod y flwyddyn agorodd Uned Gofal Critigol newydd yr Ysbyty, ynghyd â'r llawr cyntaf tair ward, yr Uned Dydd Wroleg, Switsfwrdd newydd yr Ysbyty a'r adran Trydanol a Pheirianneg Biofeddygol. Mae oddeutu 65% o'r asbestos yn awr wedi cael ei dynnu o'r safle.

Mae gwaith cynllunio ar gyfer y Ganolfan newydd Is-ranbarthol Gofal Dwys i'r Newydd-anedig hefyd wedi symud yn gyflym, gyda'r Achos Busnes Amlinellol yn derbyn cymeradwyaeth Llywodraeth Cymru yn ystod y flwyddyn. Dylai'r Achos Busnes Llawn gael ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru yn ystod haf 2016.

Datblygiad Rhyngwladol a Chymru o Blaid Affrica

Mae'r Bwrdd Iechyd yn wedi cofrestru â'r Siarter ar gyfer Partneriaethau Iechyd Rhyngwladol, a ddatblygwyd gan Ganolfan Rhyngwladol Cydlynu Iechyd Llywodraeth Cymru i sicrhau dull cyson a chydlynol at bartneriaethau rhyngwladol. Dros y flwyddyn ddiwethaf rydym wedi datblygu ein fframwaith llywodraethu, gan gryfhau trefniadau o amgylch yswiriant, iawndal a rheolaeth ariannol effeithiol. Rydym hefyd yn cefnogi gwaith y Rhwydwaith Partneriaethau Iechyd Cymru o Blaid Affrica ac yn ystod 2016/17 bydd yn cynnal digwyddiad addysgu ar y cyd.

Partneriaeth Iechyd Betsi-Quthing (Lesotho)

Mae'r Bartneriaeth â Quthing yn ne Affrica wedi tyfu dros y flwyddyn. Mae ein prosiect iechyd mamolaeth llwyddiannus, a hyfforddwyd nyrsys gofal iechyd cefn gwlad yn agweddau allweddol o ofal obstetrig yn cynnwys adsefydlu'r newydd-anedig, wedi cael ei ddilyn gan waith gyda chydweithwyr nyrsio a bydwreigiaeth yn Quthing i ddatblygu llawlyfr iechyd mamolaeth ar ofal intra-partum. Mae hwn yn ddatblygiad pwysig gan fod Lesotho ymysg y cyfraddau uchaf o farwolaethau mamolaeth yn y byd.

Yn 2015, fe wnaeth y grŵp gais llwyddiannus am £87,000 o arian gan Tropical Health and Education Trust (ar ran Adran Llywodraeth y Deyrnas Unedig ar gyfer Datblygiadau Rhyngwladol). Mae hwn yn cael ei ddefnyddio i barhau â'n gwaith o gefnogi cydweithwyr mewn canolfannau iechyd gwledig ac anghysbell i gynnal eu sgiliau ymarferol mewn meysydd clinigol maent a ddynodwyd. Mae'r rhain yn cynnwys hyfforddiant diweddarau mewn sgiliau archwilio cardiaidd a resbiradol, a chydabod difrifoldeb iselder a seicosis a'i rheoli. Fe wnaethom ddarparu cylch cychwynnol o hyfforddiant ac fe wnaethom hyfforddi unigolion yn lleol hefyd i barhau â'r gwaith hwn, ac rydym wedi bod yn darparu cefnogaeth ar arweinyddiaeth a rheolaeth gofal iechyd.

Ynghyd â bod o fudd i gymunedau a chleifion yn Affrica mae'r gwaith hwn wedi rhoi cyfleoedd i staff y Bwrdd Iechyd i ddatblygu sgiliau newydd, yn bersonol a chlinigol, ynghyd â mabwysiadu cyfeillgarwch newydd ar draws cyfandiroedd.

Dolen Abergele / Hawassa / Wachemo

Mae Uned Llygaid Stanley yn Abergele yn parhau i gefnogi Uned Llygaid Hawassa a Phrifysgol Wachemo yn ne Ethiopia, drwy addysgu optometryddion a'r tîm gofal llygaid plant yn Hawassa yn y brifysgol. Mae'r Uned hefyd yn cefnogi ysgol ar gyfer plant dall sydd wedi'i lleoli ger Hawassa.

Dolen Ysbyty Glan Clwyd / Ysbyty Hossana (Ethiopia)

Mae llywodraeth Ethiopia wedi gwobrwyo Ysbyty Hossana am ei gynnydd arbennig drwy ofyn iddynt sefydlu Uned Gofal Dwys, a ddwywaith yn 2015 fe wnaethom gynnal cwrs yn hyfforddi meddygon i ddarparu Gofal Dwys o fewn adnoddau cyfyngedig. Mae'r Ysbyty wedi ennill gwobr yn rhaglen Ysbytai Glân a Diogel Ethiopia a chydabu gwaith y Ddolen yn eu helpu i gyflawni hyn.

Mae'r ysbyty wedi ehangu ei staff yn fawr- mae wedi penodi ei radiologydd cyntaf yn ddiweddar, meddyg teulu a llawfeddyg orthopaedig, ynghyd â pheiriannydd biofeddygol, ac yn ystod ein hymweliadau yn 2015 gwelsom y cynnydd cyflym ar adeiladu'r Adran Achosion Brys newydd.

Mae gennym Ddolen Gofal Cychwynnol yn awr, ac mae rhaglen datblygiad proffesiynol parhaus yn cael ei sefydlu ar gyfer Canolfannau Iechyd sydd wedi cael croeso mawr gan staff.

Mbale, De Uganda

Yn ystod y flwyddyn cafodd Sue Marriot, Rheolwr Gwirfoddolwyr y Bwrdd Iechyd ei chefnogi gan Gymru o Blaid Affrica i deithio i Mbale yn Ne Uganda. Treuliodd wyth wythnos yn darparu hyfforddiant sgiliau rheoli i'r Ganolfan Gristnogol Bushikori sy'n cynnwys clinig iechyd gradd 3, rhaglen noddi plentyn, ysgol gynradd a llyfrgell gymuned sy'n gwasanaethu 23,000 o unigolion.

Paratoi ar gyfer Argyfwng

Mae Parodrwydd ar gyfer Argyfwng yn golygu sicrhau ein bod yn barod ar gyfer argyfwng neu ddigwyddiad mawr a fyddai'n rhoi ein gwasanaethau o dan fwy o bwysau, gan olygu nad ydynt yn gallu gweithredu yn ôl yr arfer. Rydym angen cynllunio ar gyfer ystod eang o ddigwyddiadau ac achosion brys a all effeithio ar iechyd neu ofal cleifion, ac ymateb iddynt. Gallai'r rhain fod yn unrhyw beth o amodau tywydd eithafol i achosion o glefyd heintus neu ddamwain cludiant mawr. Rydym yn Ymatebwr Categori 1 ac felly mae gofyn i ni gydymffurfio â'r dyletswyddau y manylwyd arnynt yn Neddf Argyfyngau Sifil 2004, a chydymffurfio â chanllawiau a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru.

Mae'r dyletswyddau hyn yn cynnwys:

- Rhannu gwybodaeth â'n partneriaid er mwyn gwella amddiffyniad sifil
- Asesu risg ein cymunedau er mwyn datblygu trefniadau sy'n gymesur
- Datblygu cynlluniau argyfwng sy'n rheoli ymateb y Bwrdd Iechyd i ddigwyddiadau a'u lliniaru
- Cydweithredu â'n partneriaid i sicrhau ymateb cyfunol a chydlynol
- Datblygu trefniadau rheoli parhad busnes sy'n lliniaru aflonyddwch ar wasanaethau craidd
- Rhybuddio'r cyhoedd a rhoi gwybod iddynt

Rydym wedi adolygu ein Cynllun Achosion Brys Mawr a'u hailgyhoeddi yn 2016 ac rydym yn diweddarau ein cynlluniau sy'n benodol i'r safle ar gyfer ein tri ysbyty llym ym Mangor, Bodelwyddan a Wrecsam. Mae ein cynlluniau yn integredig â chynlluniau ein partneriaid, ac yn disgrifio'r trefniadau a fyddai'n cael eu rhoi yn eu lle i sicrhau rheolaeth effeithiol ar ddigwyddiad ar raddfa fawr, yn gymhleth neu sy'n esblygu. Mae'r cynllun yn gosod ein cyfrifoldebau strategol, tactegol a gweithrediadol a'r rôl y byddem yn ei gymryd os bydd argyfwng ar raddfa fawr/digwyddiad mawr.

Mae gennym hefyd nifer o gynlluniau penodol eraill a galluoedd megis timau ymateb i ddigwyddiadau meddygol i ddelio â bygythiadau penodol eraill i wasanaethau, yn cynnwys fflw pandemig neu achosion eraill o glefydau heintus ac ymyrraeth ar raddfa eang sy'n codi o dywydd eithafol.

Rydym yn cydweithio â Fforwm Gwydnwch Lleol Gogledd Cymru ac asiantaethau sy'n bartneriaid i ddatblygu cynlluniau, darparu hyfforddiant ac ymarferion i staff ac i wneud datblygiadau i gynlluniau ymateb. Rydym hefyd yn cyflawni amrywiaeth o hyfforddiant mewnol ac yn profi cynlluniau. Mae hyn i gyd yn helpu i adeiladu sgiliau a gwybodaeth ein staff clinigol, rheolaeth a gweinyddol allweddol.

Gweithio i Wella

Mae Rheoliadau'r GIG (Trefniadau Pryderon, Cwynion ac lawn) (Cymru) 2011 yn manylu ar y ffordd bydd sefydliadu'r GIG yng Nghymru yn rheoli cwynion, hawliadau a digwyddiadau (a elwir ar y cyd yn bryderon). Maen nhw'n darparu dull sengl a chyson ar gyfer graddio ac ymchwilio i bryderon, yn ogystal â bod yn fwy agored a chynnwys y sawl sy'n codi'r pryder, a darparu iawndal pan fo'n briodol.

Ym mis Tachwedd 2014, comisiynodd Llywodraeth Cymru adolygiad llawn o'r trefniadau hyn, yr adroddiad "Evans"- *Using the Gift of Complaints*. Mae'r Bwrdd Iechyd yn gweithio i weithredu'r argymhellion.

Mae'r Bwrdd Iechyd wedi cydnabod yr heriau o fodloni'r argymhellion hyn, yr angen i ddarparu ymchwiliadau amserol cadarn a gweithredu newid ac addysgu ar draws y sefydliad. Er mwyn cyflawni hyn, mae staff ychwanegol yn cael eu recriwtio o fewn y tîm Pryderon Corfforaethol

Mae'r timau yn gweithio mewn partneriaeth ag Adran Gweithlu a Datblygiad Sefydliadol a Chydweithwyr o Legal a Risk i gynhyrchu a darparu sesiynau a gweithdai addysgol i gefnogi eu rhoi ar waith.

Yn ystod 2015/16:

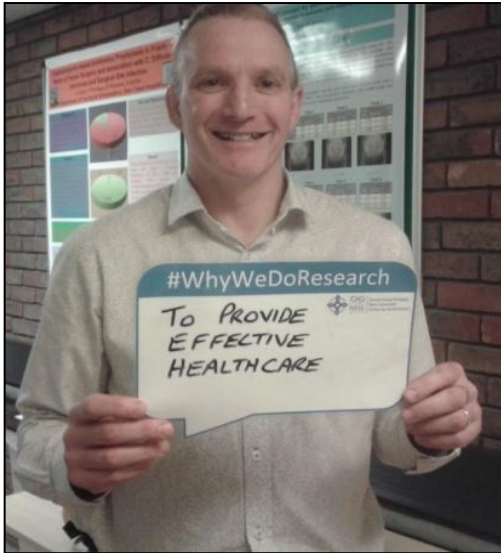
- Derbyniwyd 1887 o ganmoliaethau
- Derbyniwyd 114 neges o ddiolch
- Derbyniwyd 2313 o gwynion anffurfiol
- Derbyniwyd 1905 o gwynion ffurfiol; cafodd 92% o'r rhain eu cydnabod o fewn 2 ddiwrnod gwaith
- Derbyniodd 454 (24%) o gwynion ffurfiol ymateb llawn o fewn 30 diwrnod gwaith; roedd 858 (45%) o gwynion ffurfiol yn ymwneud ag achosion mwy cymhleth a oedd yn cymryd fwy o amser i ymchwilio iddynt a chawsant ymateb llawn wedi mwy na 30 diwrnod gwaith
- Cyfeiriwyd 128 pryder at Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru, ac ymchwiliwyd i 93 ohonynt
- Adroddwyd 21810 digwyddiad diogelwch cleifion gan staff; o'r rhain roedd 16273 (75%) yn perthyn i gategori na fyddai'n achosi niwed neu'n achosi mân niwed yn unig; cafodd y digwyddiadau hynny eu rhoi mewn categori eu bod yn bosibl, yn debygol neu'n debygol iawn y byddent yn achosi niwed eu hymchwilio i'r lefel briodol a chafodd gwersi eu dysgu lle'r oedd hynny'n angenrheidiol. Mae'r cynnydd mewn adrodd yn arddangos y diwylliant agored a hyrwyddir gan y Bwrdd Iechyd o ran digwyddiadau
- Derbyniwyd 250 o hawliadau cyfreithiol ffurfiol newydd; roedd 208 yn hawliadau esgeulustra clinigol a 42 yn hawliadau anaf personol; daeth 294 hawliad i ben yn ystod y flwyddyn

Rydym yn gweithio'n galed i wella ein gwasanaeth i sicrhau bod cleifion a'u teuluoedd yn derbyn atebion prydlon i'r problemau byddant yn eu codi. Mae manylion pellach am bryderon yn ein Datganiad Ansawdd Blynyddol sydd ar gael ar ein gwefan:

www.wales.nhs.uk/sitesplus/861/tudalen/40900

Ymchwil a Datblygiad

Dr Nefyn Williams, Meddyg Teulu ym Meddygfa Plas Menai yn Llanfairfechan a Chyfarwyddwr Ymchwil a Datblygiad y Bwrdd Iechyd

Mae cleifion yn croesawu cyfleoedd i gymryd rhan mewn astudiaethau, ac yn ystod y flwyddyn nesaf rydym yn bwriadu canolbwyntio ar gynyddu'r cyfleoedd sydd ar gael ynghyd â chefnogi ein clinigwyr i arwain ymchwil yn eu maes i wella gofal a thriniaeth. Byddwn yn parhau i ddatblygu'r gwaith o gydweithio sydd gennym gyda'n partneriaid academaidd a diwydiant a sefydliadau GIG eraill

Mae 2015/16 wedi gweld gwelliannau sylweddol ar draws ein hystod lawn o weithgaredd ymchwil cynlluniedig. Tra bydd yn cymryd amser ar gyfer yr holl weithgareddau i gael effaith, rydym eisoes wedi gweld tystiolaeth ein bod ni ar y trywydd iawn i fodloni ein hamcan o ddod yn un o Fyrddau Iechyd gweithredol ymchwil gorau yng Nghymru.

Mae cleifion wedi cael y cyfle i fod yn rhan yn bron i bedwar cant o astudiaethau mewn amryw o feysydd ac arbenigeddau, yn ein hysbytai a'n clinigau ac mewn Meddygfeydd Gogledd Cymru. Mae ymchwil yn llywio gofal y dyfodol felly mae'n bwysig iawn ein bod yn parhau i fod yn weithredol ym mhob maes ymchwil, ac yn cynnig y cyfle i gynifer o gleifion â phosibl i gymryd rhan mewn ymchwil. Rydym wedi bod yn un o'r safleoedd sy'n recriwtio'r mwyaf o unigolion mewn llawer o achosion, ac mae gofal a thriniaeth yn newid o ganlyniad i'r ymchwil a gynhelir yn y Bwrdd Iechyd.

Rydym wedi cyflwyno tri grŵp ymchwil ac arloesed rhanbarthol gweithredol iawn, a arweinir gan ein clinigwyr sy'n weithredol mewn ymchwil, gydag aelodau o bob maes yn cynnwys aelodau'r cyhoedd. Mae nifer o ddigwyddiadau wedi cael eu cynnal dros y flwyddyn ddiwethaf i godi ymwybyddiaeth ac i rannu gwybodaeth ac arloesed newydd. Rydym wedi ariannu rhai o'n clinigwyr yn uniongyrchol i gynnal ymchwil yn eu meysydd fel y gallent ddatblygu eu syniadau i fod o fantais i gleifion.

Labordy Canolfan Ymchwil Wrolegol Gogledd Cymru a'r Gogledd Orllewin, menter ar y cyd rhwng Adran Wroleg Ysbyty Maelor Wrecsam ac Adran Gwyddorau Biolegol, Prifysgol Caer

RHAN DAU- ADRODDIAD ATEBOLRWYDD

Adroddiad Llywodraethu Corfforaethol

Adroddiad y Cyfarwyddwyr

Y Bwrdd

Cadeirydd y Bwrdd Iechyd yw Dr Peter Higson. Yn ystod y flwyddyn mae tri unigolyn wedi gwneud swydd y Prif Weithredwr a Swyddog Atebol: Yr Athro Trevor Purt nes 8 Mehefin 2015, Mr Simon Dean nes 28 Chwefror 2016 a Mr Gary Doherty. Yn ystod y flwyddyn mae nifer o newidiadau wedi bod i aelodaeth â'r Bwrdd. Mae manylion llawn y rhain yn Datganiad Llywodraethu Blynyddol y Bwrdd Iechyd (ar gael ar ein gwefan yn www.wales.nhs.uk/sitesplus/861/tudalen/40900 - Adran 9; Atodiad 1); amlinellir aelodaeth o'r Bwrdd yn yr Adroddiad Tâl ar dudalen 51 i 54 o'r ddogfen hon.

Mae'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol hefyd yn amlinellu manylion llawn strwythur pwyllgor cefnogi'r Bwrdd (Adranau 12;13) a'u haelodaeth (Atodiad 1).

Pwyllgor Archwilio

Yn unol â'r safonau o lywodraethu da sy'n ofynnol o'r GIG yng Nghymru, mae gan y Pwyllgor Archwilio rôl allweddol o gynghori'r Bwrdd a chynnig sicrwydd iddynt fod gan y sefydliad drefniadau llywodraethu effeithiol yn eu lle, sy'n cefnogi gwneud penderfyniadau cadarn. Roedd ei aelodaeth yn ystod y flwyddyn yn cynnwys:

Cadeirydd	Dr Christopher Tillson	Aelod Annibynnol (nes 31/05/15)
	Mr Ceri Stradling	Aelod Annibynnol (1/06/15 ymlaen)
Is-Gadeirydd	Mrs Marian W Jones	Aelod Annibynnol
Aelodau	Mr Keith McDonogh	Aelod Annibynnol (nes 31/05/15)
	Dr Christopher Tillson	Aelod Annibynnol (1/06/15 ymlaen)
	Cyng. Bobby Feeley	Aelod Annibynnol (1/06/15 ymlaen)
Yn bresennol	Mr Simon Dean	Prif Weithredwr Dros Dro (8/06/15 - 28/02/16)
	Mr Gary Doherty	Prif Weithredwr (29/02/16 ymlaen)
	Mr Russ Favager	Cyfarwyddwr Gweithredol Cyllid
	Mrs Grace Lewis-Parry	Ysgrifennydd y Bwrdd

Datganiadau o Fuddiant y Cyfarwyddwyr

Mae angen i holl aelodau'r Bwrdd ddatgan unrhyw fuddiant sydd ganddynt a allai effeithio ar eu hamhleidioldeb o ran eu gwaith yn y Bwrdd Iechyd.

Yn y rhestr isod mae'r Cyfarwyddwyr a'r Aelodau Bwrdd canlynol wedi datgan eu buddiannau ar gyfer 2015/16:

Enw	Swydd	Buddiannau
Yr Athro T Purt	Prif Weithredwr (1/04/15 - 8/06/15)	• Mae ei briod yn gweithio yn North West Commissioning Support Unit- Manceinion • Wedi cael secondiad i East Lancashire Hospitals NHS Trust a'r GIG ehangach yn Lloegr
Mr S Dean	Prif Weithredwr (9/06/15 - 28/02/16)	• Wedi cael secondiad fel Dirprwy Brif Weithredwr, GIG Cymru
Dr R M Walker	Cyfarwyddwr Meddygol Dros Dro (O 1/03/16)	• Wedi'i gyflogi fel Meddyg Teulu cyflogedig yn Meddygfa Plas Menai, Llanfairfechan (yn cymryd gwyliau di-dâl ar hyn o bryd) • Yn gwneud gwaith ad hoc i Brifysgol Caerdydd fel arholwr ar gyfer Diploma Dermatoleg Ymarferol • Mae wedi cynnal cyrsiau ar fân lawfeddygaeth ar gyfer Coleg Brenhinol Meddygon Teulu ac wedi derbyn cyflog am ei waith • Mae ei wraig yn Bartner Meddyg Teulu ym Meddygfa Bron Derw, Bangor
Yr Athro A Hopkins	Cyfarwyddwr Gweithredol Nyrsio, Bydwreigiaeth, Therapiau a Gwyddorau Iechyd	• Yn gysylltiedig ag ymgysylltu a datblygu proffesiynol fel Nyrs Weithredol • Cyfarwyddwr yng Nghymru gyda Choleg Brenhinol Nyrsio. Ni dderbyniwyd unrhyw dâl • Aelod o Grŵp Cenedlaethol Alunio Diwylliannol, a noddwyd gan Goleg Brenhinol Nyrsio • Wedi cael gwobr cadair athro yn Ysgol Gwyddorau Gofal Iechyd Prifysgol Bangor Hydref 2015.
Mr G Lang	Cyfarwyddwr Strategaeth	• Llywodraethwr Coleg Cambria
Ms B Cuthel	Cyfarwyddwr Dros Dro Gofal Cychwynnol, Cymuned a Gwasanaethau Iechyd Meddwl	• Aelod o Gorff Llywodraethu Nugent Care (darparwr trydydd sector gwasanaethau oedolion a phlant bregus) • Mae aelod o'i theulu yn gweithio yn Ysbyty Glan Clwyd
Mr A P Jones	Cyfarwyddwr Iechyd Cyhoeddus	• Priod yn gyflogwr Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr • Ymddiriedolwr Dolen Cymru (corff elusennol/gwirfoddol) rhan o raglen Cymru dros Affrica)
Mr C Wright	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol	• Mae ei Bartner yn Gyfarwyddwr yn University Hospital of South Manchester NHS Foundation Trust

Dr P Higson OBE	Cadeirydd	• Ymddiriedolwr Cartrefi Cymru • Aelod Cyngor Prifysgol Bangor • Ei chwaer yw Ruth Hussey, Prif Swyddog Meddygol Cymru hyd at Fawrth 2016
Dr C Tillson	Aelod Annibynnol o'r Bwrdd	• Partner Meddyg Teulu, Canolfan Meddygol Bodnant, Bangor
Mrs M W Jones	Aelod Annibynnol o'r Bwrdd	• Aelod o Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri • Aelod o Awdurdod S4C • Cyfarwyddwr- Canolfan Gerdd William Mathias • Aelod Cyngor, Cyngor Celfyddydau Cymru • Yn gweithio fel ymgynghorydd y cyfryngau
Y Cyng. B Feeley	Aelod Annibynnol o'r Bwrdd	• Cyngorydd Sir- Cyngor Sir Ddinbych • Cynrychiolydd Awdurdodau Lleol ar y Bwrdd Iechyd • Aelod Cabinet Arweiniol ar gyfer Gofal Cymdeithasol a Hyrwyddwyr Pobl Hŷn, Cyngor Sir Ddinbych
Mrs J Dean	Aelod Annibynnol o'r Bwrdd a Chynrychiolydd Undebau Llafur	• Partner sy'n cyd-fyw â hi yn gyflogwr rhan amser ym Mhrifysgol Bangor
Yr Athro J Rycroft-Malone	Aelod Annibynnol o'r Bwrdd a Chynrychiolydd y Brifysgol	• Priod yn gyflogwr Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr
Mrs L Meadows	Aelod Annibynnol o'r Bwrdd (O 22/04/15)	• Cyfarwyddwr Prifysgol Bangor
Mrs B Russell-Williams	Aelod Annibynnol o'r Bwrdd (O 22/04/15)	• Prif Swyddog Cyngor Gwirfoddol Sir Gwynedd sy'n derbyn arian gan y Bwrdd Iechyd • Priod yn cadeirio Cadeirydd Iechyd Cymuned Gwynedd
Mr C Stradling	Aelod Annibynnol o'r Bwrdd (O 22/04/15)	• Is-Gadeirydd Democratiaeth Leol a Chomisiwn Ffiniau • Aelod o Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri • Aelod o Gyngor Cynulleidfa BBC yng Nghymru (wedi gorffen Mawrth 2016)

Diogelwch Data

Mae cyfrifoldeb am lywodraethu gwybodaeth yn y Bwrdd Iechyd yn gyfrifoldeb y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol sy'n gweithio fel yr Uwch Berchennog Risg Gwybodaeth (SIRO). Y Cyfarwyddwr Meddygol Gweithredol yw Gwarcheidwad Caldicott. Nid oedd gan y Bwrdd Iechyd unrhyw achosion o dorri diogelwch data a arweiniodd at gyfeiriad i Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth neu Lywodraeth Cymru, ac ni wnaeth achosi unrhyw gosbau ariannol yn ystod y flwyddyn.

Data absenoldeb salwch

Mae'r wybodaeth hon yn cael ei darparu yn yr Adroddiad Staff ar dudalen 61.

Cydymffurfio â gofynion dyrannu costau.

Mae'r Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth yn rhan o ymrwymiad y Llywodraeth i fod yn fwy agored yn y sector cyhoeddus. Yr egwyddor sylfaenol yw y dylai bob gwybodaeth nad yw'n bersonol a gedwir gan gyrrff cyhoeddus fod ar gael yn hawdd, onid oes cost neu os oes eithriad yn bodoli.

Rydym wedi ymrwymo i gydymffurfio â'r Ddeddf hon, ac unrhyw arweiniad Llywodraeth Cymru cysylltiedig ac rydym yn ymdrechu er mwyn rhoi gwybodaeth i'r cyhoedd drwy ein Cynllun Cyhoeddi. www.wales.nhs.uk/sitesplus/861/tudalen/41160

Datganiad Llywodraethu Blynyddol

Mae ein Datganiad Llywodraethu Blynyddol yn disgrifio ein trefniadau llywodraethu, strwythur ein pwyllgor a'r system rheoli fewnol. Mae hefyd yn cynnwys gwybodaeth am:

- Rôl a chyfansoddiad y Bwrdd
- Trefniadau ein pwyllgor
- Ein trefniadau i reoli risg
- Sut mae'r Bwrdd Iechyd yn ymateb i gael ei roi mewn Mesurau Arbennig
- Prosesau Ansawdd a Llywodraethu
- Barn Pennaeth Archwilio Mewnol
- Ein trefniadau cynllunio

Mae ein Datganiad Llywodraethu Blynyddol ar gael ar ein gwefan www.wales.nhs.uk/sitesplus/861/tudalen/40900

Adroddiad Tâl

Polisiau ar gyfer Tâl Staff ac Uwch Reolwyr

At ddibenion yr adroddiad hwn, diffinnir Uwch Reolwyr fel yr unigolion hynny sydd â'r awdurdod neu gyfrifoldeb dros arwain y sefydliad yn ei gyfanrwydd a'i reoli. Mae'r diffiniad yn cynnwys unigolion sy'n mynychu cyfarfod y Bwrdd yn rheolaidd.

O Hydref 2004, cyflwynwyd y broses Agenda ar gyfer Newid y GIG, i gyflawni cysondeb mewn contractau ac amodau a thelerau ar draws GIG Cymru. Rhoddir contract Cymru gyfan i bob aelod o staff a rheolwyr (gan eithrio cyfarwyddwyr) pan eu penodir. Llywodraethir staff meddygol a staff deintyddol gan amodau a thelerau meddygol a deintyddol sy'n berthnasol ar draws GIG Cymru.

Nid yw cyfarwyddwyr yn rhan o'r broses hon ac mae graddfa cyflog uwch rheolwyr wedi cael ei gyflwyno gan Lywodraeth Cymru. Penderfynir ar dâl yn genedlaethol ac fe'u defnyddir yn lleol yn seiliedig ar gyfarwyddiadau gan Lywodraeth Cymru. Ni chymeradwywyd tâl yn ystod 2015/16, a chadarnhawyd nad yw'r Bwrdd lechyd yn gweithredu system dâl sy'n gysylltiedig â pherfformiad. Mae bob contract yn barhaol, ac mae bob cyfnod rhybudd ar gyfer uwch reolwyr yn dri mis.

Penodi Aelodau Annibynnol am gyfnod o bedair blynedd (a gellir eu penodi am uchafswm o wyth mlynedd). Mae Aelodau Annibynnol yn derbyn tâl a benderfynir arno'n genedlaethol yn ystod eu penodiad.

Y Pwyllgor Tâl a Thelerau Gwasanaeth

Sefydlwyd y Pwyllgor Tâl a Thelerau Gwasanaeth ar 1 Ionawr 2015, yn dilyn Adolygiad Pwyllgor y Bwrdd yn Rhagfyr 2014.

Cadeirydd	Dr Peter Higson	Chairman
Aelodau	Mrs Margaret Hanson	Is-Gadeirydd
	Mr Ceri Stradling	Aelod Annibynnol
	Ms Jenie Dean	Aelod Annibynnol
Yn bresennol	Mr Gary Doherty	Prif Weithredwr
	Mr Martin Jones	Cyfarwyddwr Gweithredol Gweithlu a Datblygiad Sefydliadol

Perthnasau Tâl

Mae angen i gyrrff sy'n adrodd, ddatgelu'r berthynas rhwng tâl y cyfarwyddwr sy'n ennill y tâl uchaf yn eu sefydliad a thâl canolrifol gweithlu'r sefydliad.

Tâl band y cyfarwyddwr â'r cyflog uchaf yn y Bwrdd Iechyd yn ystod blwyddyn ariannol 2015/16 oedd £200,000 - £205,000 (2013/14, £200,000 - £205,000). Roedd hyn 7.29 gwaith yn fwy (2014/15, 7.59) na thâl canolrifol y gweithlu, a oedd yn £27,760 (2014/15 26,863). Y cyfarwyddwr sy'n ennill y cyflog uchaf yn 2015/16 ac yn 2014/15 yw'r Prif Weithredwr.

Yn 2015/16, gwnaeth wyth (2014/15, wyth) o weithwyr dderbyn tâl a oedd yn uwch na thâl y cyfarwyddwr â'r cyflog uchaf. Roedd tâl yr wyth gweithiwr yn amrywio rhwng £200,000 - £205,000 a £275,000 - £280,000 (2014/15 £200,000 - £205,000 a £310,000 - £315,000); uwch glinigwyr yw'r holl weithwyr hynny.

Mae cyfanswm tâl yn cynnwys cyflog, tâl ar wahân sy'n gysylltiedig â pherfformiad, a buddion mewn nwyddau. Nid yw'n cynnwys taliadau diswyddo, cyfraniadau pensiwn cyflogwyr a gwerthoedd trosglwyddo pensiynau sy'n gyfwerth ag arian parod.

Mae'r gymhareb tâl wedi lleihau yn ystod 2015-16 sy'n adlewyrchu bod bob aelod o staff wedi cael tâl chwyddiant heblaw am Uwch Reolwyr (fel y diffinnir ym mharagraff agoriadol yr Adroddiad Tâl hwn). Cafodd y tâl ar gyfer 96.32% o staff eu rhoi i'w cyflog blynyddol, tra i 2.7% o staff roedd y wobwr yn un taliad untro. Yn ychwanegol, derbyniodd 26% o staff dilyniant cyflog cynyddol yn eu graddfeydd cyflog.

	2015/16	2014/15
Band Cyfanswm Tâl y Cyfarwyddwr â'r Cyflog Uchaf	£202,500	£202,500
Cyfanswm Dâl Canolrifol	£27,760	£26,863
Cymhareb	7.29	7.54

Cyflogau Uwch Reolwyr a Datgeliadau Pensiwn a Ffigwr Cyfanswm Sengl o Daliadau

Mae'r cyfansymiau ffigyrau yn y tabl isod (y Ffigwr Cyfanswm Sengl o Daliadau) ar gyfer bob Uwch Reolwr yn cynnwys ffigwr am y budd pensiwn yn y flwyddyn, a gyfrifiwyd gan ddefnyddio gwybodaeth a ddarparwyd gan Asiantaeth Bensiynau'r GIG. Nid yw'r ffigwr yn cynrychioli'r gwir swm a dalwyd i unigolyn yn ystod y flwyddyn ac mae'n adlewyrchu asesiad cyfrifo o'r cynnydd mewn buddiol tymor hir a addaswyd ar gyfer chwyddiant. Gellir dylanwadu ar y ffigyrau hyn gan sawl ffactor, gan gynnwys newidiadau i gyflog unigolyn, cyfraniadau ychwanegol a wneir gan unigolion a ffactorau prisiad gwaelodol ar y cynllun ar y cyfan.

Enw a Swyddogaeth	2015/16						2014/15					
	Cyflog (bandiau o £5,000) £'000	Buddion mewn nwyddau (at y £100 agosaf) £	Buddion pensiwn (at y £1000 agosaf) £	Tâl perfformiad a bonysau (bandiau o £1,000) £	Cyfanswm (bandiau o £5,000) £'000	<i>Cyflog cyfwerth blwyddyn lawn (os yn rhan o flwyddyn)</i> £'000	Cyflog (bandiau o £5,000) £'000	Buddion mewn nwyddau (at y £100 agosaf) £	Buddion pensiwn (at y £1000 agosaf) £	Tâl perfformiad a bonysau (bandiau o £1,000) £	Cyfanswm (bandiau o £5,000) £'000	<i>Cyflog cyfwerth blwyddyn lawn (os yn rhan o flwyddyn)</i> £'000
Yr Athro T Purt (Nodyn 1) Prif Weithredwr 01/04/15 - 08/06/15	35-40	700	1,000	0	40-45	200-205	155-160	2600	51,000	0	210-215	200-205
Mr S Dean (Nodyn 1), Prif Weithredwr Dros Dro 09/06/15 - 28/02/16	115-120				115-120							
Mr G Doherty (Nodyn 1), Prif Weithredwr 29/02/16 ymlaen	15-20	0	0	0	15-20	200-205						
Mr G Lang, Cyfarwyddwr Strategaeth	125-130	0	0	0	125-130		130-135	0	0	0	130-135	
Ms M Olsen, Prif Swyddog Gweithredu	140-145	0	13,000	0	155-160		70-75	0	0	0	70-75	145-150
Yr Athro M Makin Cyfarwyddwr Gweithredol Meddygol a Chyfarwyddwr Gwasanaethau Clinigol 01/04/15 - 29/02/16	150-155	1,800	0	0	150-155	165-170	165-170	2600	10,000	0	175-180	

Enw a Swyddogaeth	2015/16						2014/15					
	Cyflog (bandiau o £5,000) £'000	Buddion mewn nwyddau (at y £100 agosaf) £	Buddion pensiwn (at y £1000 agosaf) £	Tâl perfformiad a bonysau (bandiau o £1,000) £	Cyfanswm (bandiau o £5,000) £'000	<i>Cyflog cyfwerth blwyddyn lawn (os yn rhan o flwyddyn)</i> £'000	Cyflog (bandiau o £5,000) £'000	Buddion mewn nwyddau (at y £100 agosaf) £	Buddion pensiwn (at y £1000 agosaf) £	Tâl perfformiad a bonysau (bandiau o £1,000) £	Cyfanswm (bandiau o £5,000) £'000	<i>Cyflog cyfwerth blwyddyn lawn (os yn rhan o flwyddyn)</i> £'000
Dr M Walker, Cyfarwyddwr Gweithredol Meddygol a Chyfarwyddwr Gwasanaethau Clinigol dros dro 01/03/16 - 31/03/16	10-15	200	Note 2	0	10-15	<i>165-170</i>						
Mrs A Hopkins, Cyfarwyddwr Nyrsio a Bydwreigiaeth Gweithredol	125-130	1,600	6,000	0	130-135		125-130	1200	68,000	0	195-200	
Mr J M Jones, Cyfarwyddwr Gweithredol Gweithlu a Datblygiad Sefydliadol	125-130	1,200	4,000	0	130-135		125-130	1100	0	0	125-130	
Mr A Jones, Cyfarwyddwr Gweithredol Iechyd Cyhoeddus	120-125	0	0	0	120-125		120-125	0	0	0	120-125	
Mr R Favager, Cyfarwyddwr Gweithredol Cyllid	140-145	6,100	0	0	150-155		90-95	3500	153,000	0	245-250	<i>140-145</i>
Mr C Wright, Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol	100-105	3,500	0	0	105-110		35-40	0	0	0	35-40	<i>95-100</i>

Enw a Swyddogaeth	2015/16						2014/15					
	Cyflog (bandiau o £5,000) £'000	Buddion mewn nwyddau (at y £100 agosaf) £	Buddion pensiwn (at y £1000 agosaf) £	Tâl perfformiad a bonysau (bandiau o £1,000) £	Cyfanswm (bandiau o £5,000) £'000	Cyflog cyfwerth blwyddyn lawn (os yn rhan o flwyddyn) £'000	Cyflog (bandiau o £5,000) £'000	Buddion mewn nwyddau (at y £100 agosaf) £	Buddion pensiwn (at y £1000 agosaf) £	Tâl perfformiad a bonysau (bandiau o £1,000) £	Cyfanswm (bandiau o £5,000) £'000	Cyflog cyfwerth blwyddyn lawn (os yn rhan o flwyddyn) £'000
Mrs G Lewis-Parry, Ysgrifennydd y Bwrdd	95-100	900	6,000	0	100-105		95-100	1600	0	0	95-100	
Ms B Cuthel (Nodyn 3), Cyfarwyddwr Strategaeth Cychwynnol, Cymuned ac Iechyd Meddwl dros dro	115-120	0	0	0	115-120							
Mr A Thomas, Cyfarwyddwr Cynorthwyol, Therapiau a Gwyddorau Iechyd	65-70	0	9,000	0	75-80							
Dr P Higson, Cadeirydd	65-70	0	0	0	65-70		65-70	0	0	0	65-70	
Mrs M Hanson, Is Gadeirydd	55-60	0	0	0	55-60		55-60	0	0	0	55-60	
Mr K McDonogh, Aelod Annibynnol	15-20	0	0	0	15-20		15-20	0	0	0	15-20	
Dr C Tillson, Aelod Annibynnol	15-20	0	0	0	15-20		15-20	0	0	0	15-20	
Mrs M W Jones, Aelod Annibynnol	15-20	0	0	0	15-20		15-20	0	0	0	15-20	
Ms J Dean(Nodyn 4), Aelod Annibynnol												
Y Cyng. B Feeley, Aelod Annibynnol	15-20	0	0	0	15-20		0-5	0	0	0	15-20	

Enw a Swyddogaeth	2015/16						2014/15					
	Cyflog (bandiau o £5,000) £'000	Buddion mewn nwyddau (at y £100 agosaf) £	Buddion pensiwn (at y £1000 agosaf) £	Tâl perfformiad a bonysau (bandiau o £1,000) £	Cyfanswm (bandiau o £5,000) £'000	<i>Cyflog cyfwerth blwyddyn lawn (os yn rhan o flwyddyn)</i> £'000	Cyflog (bandiau o £5,000) £'000	Buddion mewn nwyddau (at y £100 agosaf) £	Buddion pensiwn (at y £1000 agosaf) £	Tâl perfformiad a bonysau (bandiau o £1,000) £	Cyfanswm (bandiau o £5,000) £'000	<i>Cyflog cyfwerth blwyddyn lawn (os yn rhan o flwyddyn)</i> £'000
Yr Athro J Rycroft-Malone (Nodyn 5), Aelod Annibynnol												
Mr C Stradling, Aelod Annibynnol 22/04/15 ymlaen	15-20	0	0	0	15-20							
Mrs L Meadows, Aelod Annibynnol 22/04/15 ymlaen	15-20	0	0	0	15-20							
Mrs B Russell Williams, Aelod Annibynnol 22/04/15 ymlaen	15-20	0	0	0	15-20							

Nodiadau

1. Ar yr 8 Mehefin 2015, gosodwyd y Bwrdd Iechyd dan Fesurau Arbennig gan Mark Drakeford, Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol. Ar y diwrnod canlynol, ataliodd y Bwrdd Iechyd Yr Athro Trevor Purt, ei Brif Weithredwr, o'i swydd fel Swyddog Atebol fel gweithred niwtral i alluogi'r broses i ddod gael ei dilyn.

Trwy gydgytundeb, ar 15 Hydref 2015, camodd Yr Athro Purt i lawr o'i swydd fel Prif Weithredwr y Bwrdd Iechyd ac fe'i seconidiwyd i sefydliad GIG yn Lloegr. Yn ogystal â chyflog Yr Athro Purt fel Prif Weithredwr am y cyfnod 1 Ebrill 2015 i 8 Mehefin 2015 fel yr adroddir yn y tabl uchod, derbyniodd Yr Athro Purt daliad at gyfanswm o £70,137 yn ystod ei gyfnod o ataliad a £91,507 yn ystod ei gyfnod o secondiad hyd at 31 Mawrth 2016. Bydd y secondiad hwn yn parhau hyd 31 Awst 2016, ac yn dilyn hyn, bydd Yr Athro Purt yn gadael cyflogaeth y Bwrdd Iechyd.

Enwebwyd Simon Dean gan Lywodraeth Cymru fel Prif Weithredwr dros dro, yn effeithiol ar 9 Mehefin 2015. Yn ystod y cyfnod o secondiad, cyflogwyr gwirioneddol Simon Dean oedd Ymddiriedolaeth GIG Felindre (9 Mehefin - 30 Tachwedd 2015) a Llywodraeth Cymru (1 Rhagfyr 2015 - 29 Chwefror 2016) a achoswyd cyfanswm costau o £161,367 (gan gynnwys Yswiriant Gwladol a chyfraniadau pensiwn a TAW anadferadwy'r cyflogwr) mewn perthynas â'r secondiad. Roedd y secondiad cywerth a 4 diwrnod yr wythnos.

Penodwyd Gary Doherty fel Prif weithredwr parhaol ar 29 Chwefror 2016.

2. Dechreuodd Dr M Walker yn ei swydd fel Cyfarwyddwr Meddygol dros dro ar 1 Mawrth 2016. Cyn y dyddiad hwn, cyflogwyd Dr Walker gan y Bwrdd Iechyd ac mae hefyd â swydd fel Meddyg Teulu. Nid yw wedi bod yn bosibl i bennu'r elfen o fuddion pensiwn sy'n gysylltiedig â'i swyddogaeth fel Cyfarwyddwr Meddygol dros dro.
3. Am y cyfnod 1 Ebrill - 2 Awst 2015, bu Ms Cuthel ar secondiad o'i swydd gwirioneddol gyda Manchester Mental Health and Social Care NHS Trust. Yn ystod y cyfnod hwn, y gost i'r Bwrdd Iechyd oedd £53,128 (gan gynnwys cyflog a chostau'r cyflogwr). Ar 2 Awst 2015, derbyniodd Ms Cuthel swydd fel gweithiwr y Bwrdd Iechyd.
4. Mae Ms J Dean yn weithiwr i'r Bwrdd Iechyd ac yn Aelod Annibynnol yn deillio o fod â chefnidir gydag Undebau Llafur.
5. Yr Athro J Rycroft-Malone yw cynrychiolydd y Prifysgol ar y Bwrdd.

	Gwir Gynnydd mewn Pensiwn Cronedig (bands of £2,500) £'000	Gwir Gynnydd mewn Cyfandaliadau (bands of £2,500) £'000	Cyfanswm pensiwn cronedig ar 31 Mawrth 2016 (bands of £5,000) £'000	Cyfandaliad yn gysylltiedig â phensiwn cronedig ar 31 Mawrth 2016 (bands of £5,000) £'000	Gwerth Cyfatebol Trosglwyddo i Arian ar 31/03/15 £'000	Gwerth Cyfatebol Trosglwyddo i Arian ar 31/03/16 £'000	Gwir gynnydd mewn Gwerth Trosglwyddo sy'n Cyfateb i Arian Parod £'000
Yr Athro T Purt*, Prif Weithredwr	0-2.5	2.5-5.0	35-40	110-115	-	-	-
Mr G Doherty**, Prif Weithredwr 29/02/16 ymlaen	0-2.5	0-2.5	45-50	135-140	702	709	1
Mr G Lang, Cyfarwyddwr Strategaeth	(0-2.5)	(2.5-5)	45-50	145-150	877	866	(11)
Ms M Olsen, Prif Swyddog Gweithredu	0-2.5	2.5-5.0	30-35	95-100	580	613	33
Mrs A Hopkins, Cyfarwyddwr Nyrsio a Bydwreigiaeth Gweithredol	0-2.5	2.5-5.0	40-45	125-130	951	986	34
Mr J M Jones, Cyfarwyddwr Gweithredol Gweithlu a Datblygiad Sefydliadol	0-2.5	2.5-5.0	50-55	155-160	1025	1053	28
Mr A Jones, Cyfarwyddwr Gweithredol Iechyd Cyhoeddus	0-2.5	(0-2.5)	45-50	125-130	761	781	20
Mr R Favager, Cyfarwyddwr Gweithredol Cyllid	0-2.5	(0-2.5)	55-60	165-170	952	971	19

	Gwir Gynnydd mewn Pensiwn Cronedig (bands of £2,500) £'000	Gwir Gynnydd mewn Cyfandaliadau (bands of £2,500) £'000	Cyfanswm pensiwn cronedig ar 31 Mawrth 2016 (bands of £5,000) £'000	Cyfandaliad yn gysylltiedig â phensiwn cronedig ar 31 Mawrth 2016 (bands of £5,000) £'000	Gwerth Cyfatebol Trosglwyddo i Arian ar 31/03/15 £'000	Gwerth Cyfatebol Trosglwyddo i Arian ar 31/03/16 £'000	Gwir gynnydd mewn Gwerth Trosglwyddo sy'n Cyfateb i Arian Parod £'000
Mrs G Lewis-Parry, Ysgrifennydd y Bwrdd	0-2.5	0-2.5	30-35	95-100	611	634	23
Ms B Cuthel**, Cyfarwyddwr Cychwynnol, Cymunedol ac Iechyd Meddwl Dros Dro o 2 Awst 2015	(2.5-5)	(7.5-10)	40-45	130-135	903	836	(44)
Mr A Thomas, Cyfarwyddwr Cynorthwyol, Therapiau a Gwyddorau Iechyd	0-2.5	0-2.5	25-30	75-80	456	473	17

Notes

Gwerthoedd Trosglwyddo Cywerth Ariannol (CETV) yw'r gwerth cyfalaf actiwari a aseswyd o fuddion y cynllun pensiwn a gronwyd gan aelod ar unrhyw adeg. Y buddion a brisiwyd yw buddion cronedig aelodau ac unrhyw bensiwn cymar amodol sy'n daladwy o'r cynllun. CETV yw taliad a wneir gan gynllun pensiwn, neu drefniant i sicrhau buddion pensiwn mewn cynllun pensiwn arall neu drefniant pan fo aelod yn gadael y cynllun ac yn dewis trosglwyddo'r buddion a gronwyd yn eu cynllun blaenorol. Mae'r ffigyrau pensiwn a ddangosir yn ymwneud â'r buddion mae'r unigolyn wedi ei gronni o ganlyniad i'w aelodaeth lwyr i'r cynllun pensiwn, nid yn unig eu gwasanaeth mewn swydd uwch mae'r dadleniad yn cyfeirio ato. Mae'r ffigyrau CETV yn cynnwys manylion gwerth unrhyw fuddion pensiwn mewn cynllun neu drefniant arall mae'r unigolyn wedi'i drosglwyddo i gynllun pensiwn y GIG. Maent hefyd yn cynnwys unrhyw fuddion pensiwn ychwanegol a gronnodd yr aelod drwy brynu blynyddoedd ychwanegol o wasanaeth pensiwn yn y cynllun ar eu traul eu hunain. Cyfrifir CETVau o fewn canllawiau a fframwaith a ragnodir gan y Sefydliad a Chyfadrann Actiwari.

Gwir Gynnydd mewn CETV

Mae hyn yn adlewyrchu'r cynnydd mewn CETV a ariennir yn weithredol gan y cyflogwr. Mae'n ystyried y cynnydd mewn pensiwn a gronwyd oherwydd chwyddiant, cyfraniadau gan y gweithiwr (gan gynnwys gwerth unrhyw fuddion a drosglwyddwyd o gynllun pensiwn neu drefniant arall) ac yn defnyddio ffactorau prisio'r farchnad gyffredin ar gyfer dechrau a diwedd y cyfnod.

* Y Gwerth Trosglwyddo sy'n Cyfateb i Arian Parod ar gyfer Yr Athro Purt yw DIM, oherwydd ni ddarparwyd gwerth ar gyfer aelodau'r cynllun Pensiwn 1995 60 oed a hŷn.

** Oherwydd bod staff yn y swydd am ran o'r flwyddyn ariannol, dim ond i'r elfen sy'n briodol i'w cyfnod o gyflogaeth gyda Bwrdd Iechyd PBC mae'r datgeliadau CETV yn berthnasol.

Pecynnau Ymadael a Thaliadau Diswyddo

Yn ystod 2015/16 ni wnaeth y Bwrdd Iechyd gytuno i unrhyw daliadau terfyniad neu becynnau ymadael ar gyfer prif uwch reolwyr. Adroddir am daliadau diswyddo ar gyfer staff eraill isod.

Band cost pecynnau ymadael (gan gynnwys unrhyw elfennau taliad)	2015-16							2014-15		
	Nifer y colledion swyddi gorfodol	Cost y colledion swyddi gorfodol	Nifer yr ymadawiadau eraill	Cost yr ymadawiadau eraill	Cyfanswm nifer y pecynnau ymadawiad	Cyfanswm cost y pecynnau ymadawiad	Nifer yr ymadawiadau lle mae taliadau arbennig wedi'u gwneud	Cost elfen arbennig a gynhwyswyd yn y pecynnau ymadael	Cyfanswm nifer y pecynnau ymadawiad	Cyfanswm cost y pecynnau ymadawiad
	Niferoedd llawn yn unig	£	Niferoedd llawn yn unig	£	Niferoedd llawn yn unig	£	Niferoedd llawn yn unig	£	Niferoedd llawn yn unig	£
Llai na £10,000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
£10,000 to £25,000	0	0	1	19,461	1	19,461	0	0	0	0
£25,000 to £50,000	0	0	2	99,479	2	99,479	0	0	0	0
£50,000 to £100,000	0	0	1	60,643	1	60,643	0	0	2	120,410
£100,000 to £150,000	0	0	0	0	0	0	0	0	1	135,610
£150,000 to £200,000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mwy na £200,000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cyfanswm	0	0	4	179,583	4	179,583	0	0	3	256,020

Adroddiad Staff

Adroddir y nifer cyfartalog o staff cywerth â llawn amser (FTE) a gyflogir gan y Bwrdd Iechyd yn ystod 2015/16 isod. Cyfrifir hyn gan ddefnyddio'r oriau a gontractwyd a gofnodir ar gofnod staff electronig y Bwrdd Iechyd.

Grŵp Proffesiynol	FTE cyfartalog
Proffesiynol Gwyddonol a Thechnegol	587
Gwasanaethau Clinigol Ychwanegol	2,769
Gweinyddol a Chlercyddol	2,472
Gweithwyr Proffesiynol Cysylltiedig ag Iechyd	825
Ystadau ac Ategol	1,181
Gwyddonwyr Gofal Iechyd	275
Meddygol a Deintyddol	1,170
Nyrsio a Bydwagedd Cofrestredig	4,944
Myfyrwyr	16
Cyfanswm	14,240

Y gwir nifer o staff mewn swydd yn ystod 2015/16 oedd 16,649 a darperir y cyfansoddiad rhyw ar y tabl isod.

Cyfansoddiad Staff	Merched	Dynion	Cyfanswm
Cyfarwyddwr	3	8	11
Rheolwyr (Band 8C ac uwch)	50	36	86
Staff	13,285	3,267	16,552
Cyfanswm	13,338	3,311	16,649

Nodir data absenoldebau salwch ar gyfer 2015/16 isod:

	2015-16	2014-15
Dyddiau a gollwyd (tymor hir)	182,152	185,570
Dyddiau a gollwyd (tymor byr)	71,896	81,269
Cyfanswm y dyddiau a gollwyd	254,048	266,838
Cyfartaledd dyddiau gwaith a gollwyd	11	12
Cyfanswm staff a gyflogir yn y cyfnod (cyfrif pennau)*	16,621	16,878
Cyfanswm staff a gyflogir mewn cyfnod heb unrhyw absenoldeb (cyfrif pennau)	6,495	5,781
Canran staff a gyflogir mewn cyfnod heb Absenoldeb Salwch	39.07%	34.25%

*Cyfartaledd dros 12 mis

Mesurir absenoldeb salwch gan ddefnyddio dyddiau calendr ar y system Cofnod Staff Electronig, felly mae gwir nifer y cyfanswm o ddyddiau gwaith a gollwyd yn is. Y gyfradd absenoldeb salwch ar gyfer 2015/16 oedd 4.85%.

Mae'r Bwrdd Iechyd yn ymfalchio ei fod yn gyflogwr Cyfleoedd Cyfartal ac un amcan cydraddoldeb strategol sy'n anelu i adeiladu ar y gred hon yw "Bod yn Gyflogwr o Ddewis".

Cydraddoldeb a hawliau dynol

Rydym wedi bod yn “ddefnyddiwr Symbol Dau Dic” ers sawl blwyddyn, sy'n golygu ein bod yn gwarantu i gyfweld ag unrhyw ymgeisydd sy'n datgan anabledd, cyn belled â'u bod yn cwrdd â'r meini prawf hanfodol i'r swydd. Atgyfnerthir hyn drwy ymagwedd gadarn iawn at hyfforddiant gydraddoldeb a hawliad dynol gorfodol i'r holl staff a hyfforddiant penodol, ychwanegol ar gyfer recriwtio a dewis i bawb sy'n gysylltiedig â'r broses recriwtio a dewis. Rydym yn anelu i atgyfnerthu negeseuon tebyg drwy ddarparu hyfforddiant i reolwyr am ogwydd diduedd dros y blynyddoedd i ddod.

Hyfforddir a chefnogir ein rheolwyr, fel sy'n gyffredin â holl Fyrddau Iechyd Cymru, i weithredu *Polisi Absenoldeb Salwch Cymru gyfan*, sy'n cynnwys canllaw eglur ar weithredu'r Ddeddf Cydraddoldeb 2010 dan amgylchiadau fel hyn, gan gynnwys y 'ddyletswydd i wneud addasiadau rhesymol'. Darperir arweiniad pellach drwy ein *Canllawiau ar Driniaeth Deg i Bobl Anabl yn y Gwaith*, a gyhoeddwyd a chylchredwyd i'r holl reolwyr ym Mai 2015. Mae hyn yn golygu bod staff sy'n mynd yn anabl tra byddant yn gweithio i'r sefydliad yn cael eu trin yn deg ac yn cael cynnig cefnogaeth pan yn briodol. Mae'r ddogfen olaf yn cynnwys ymrwymiad bydd gweithwyr anabl yn cael eu hystyried yn deg ac yn gywir ar gyfer cyfleoedd o fewn y Bwrdd Iechyd. Mae'r ddogfen hefyd yn cynnwys esiamplau o addasiadau rhesymol gall rheolwyr eu hystyried i hyrwyddo ymagwedd deg a chyson.

Mae'r rhan fwyaf o hyfforddiant a ymgwymerir gan staff y Bwrdd Iechyd yn cael ei ystyried fel Statudol a Gorfodol ac annogir staff a'u galluogi i fynychu'r hyfforddiant hwn, waeth beth fo eu nodweddion gwarchoddedig. Ymgwymerir â monitro mynychiad hyfforddiant gorfodol rheolaidd drwy nodweddion a ddiogelir ac mae hyn yn arddangos bod mynychiad yn unol â'r cyfartaledd gwaelodol o fewn y gymuned staff cyffredinol.

Ymgysylltiadau ac Ymgynghoriadau heb fod ar y Gyflogres

Mae'r tablau isod yn amlinellu'r Ymrwymadau heb fod ar y Gyflogres sydd yn eu lle gan y Bwrdd Iechyd. Mae'r ymagwedd Cymru gyfan yn eithrio gwasanaeth MT y tu allan i oriau, yn dilyn cyngor Llywodraeth Cymru. Mae gan y Bwrdd Iechyd broses fewnol i gofnodi trefniadau heb fod ar y gyflogres a derbyn y sicrwydd angenrheidiol bod trefniadau trethu priodol yn eu lle.

Nifer y trefniadau presennol, ar gyfer mwy na £220 y diwrnod ac am gyfnodau o dros chwe mis, fel ar 31 Mawrth 2016	65
<i>O hyn...</i>	
Y nifer sydd wedi bodoli am lai na blwyddyn ar amser adrodd	43*
Y nifer sydd wedi bodoli am rhwng blwyddyn a dwy flynedd ar amser adrodd	13
Y nifer sydd wedi bodoli am rhwng dwy a thair blynedd ar amser adrodd	5
Y nifer sydd wedi bodoli am rhwng tair a phedair blynedd ar amser adrodd	1
Y nifer sydd wedi bodoli am rhwng pedair blynedd a mwy ar amser adrodd	3

* Mae'r 43 ymrwymiad newydd ar gyfer 2015/16 yn ymwneud â staff meddygol a ymrwymwyd drwy drefniant Gwasanaeth a Reolir y Bwrdd Iechyd.

Nifer yr ymrwymadau newydd heb fod ar y gyflogres am fwy na £220 y diwrnod a fydd yn para am hirach na chwe mis, neu sydd wedi cyrraedd chwe mis o hyd rhwng 1 Ebrill 2015 a 31 Mawrth 2016	46
Nifer yr uchod sy'n cynnwys cymalau cytundebol sy'n rhoi'r hawl i'r adran i wneud cais am sicrwydd o ran treth incwm a goblygiadau Yswiriant Gwladol.	46
Nifer y ceisiwyd cais am sicrwydd	46
<i>O hyn...</i>	
Nifer y sicrwydd a dderbyniwyd	46
Nifer y sicrwydd na dderbyniwyd	0
Nifer a derfynwyd o ganlyniad i beidio derbyn sicrwydd	0

Nifer yr ymrwymadau heb fod ar y gyflogres o Aelodau Bwrdd a/neu Uwch Swyddogion gyda chyfrifoldeb ariannol arwyddocaol rhwng 1 Ebrill 2015 a 31 Mawrth 2016	2*
Nifer yr unigolion a ystyrir yn "Aelodau Bwrdd a/neu'n uwch swyddogion gyda chyfrifoldeb ariannol arwyddocaol", yn ystod y flwyddyn ariannol, gan gynnwys ymrwymadau heb fod ar y gyflogres ac ar y gyflogres	26*

*Yr Aelodau Bwrdd ac Uwch Swyddogion a ystyrir i fod yn Uwch reolwyr yw'r 26 unigolyn lle mae manylion eu cyflogau yn cael eu datgelu ar dudalennau 51 to 54 yr adroddiad hwn. O'r 26 datgeliad, ymrwymwyd dau unigolyn heb fod ar y gyflogres ac roedd y ddau drefniant hwn yn ymwneud â secondiadau mewnol o gyrff sector cyhoeddus eraill lle'r cyflogwyd yr unigolion hyn yn uniongyrchol .

Yn ystod y flwyddyn, gwariodd y Bwrdd lechyd £2.314m am wasanaethau ymgynghorol allanol.

Atebolrwydd seneddol ac adroddiad archwilio

Mae'n ofynnol i'r Bwrdd Iechyd greu a chyhoeddi Adroddiad Atebolrwydd Seneddol, a rhagnodir ei gynnwys gan Lywodraeth Cymru.

Cysondeb gwariant

Mae Trysorlys EM yn diffinio cysondeb fel gofyniad ar gyfer pob eitem o wariant i'w thrin yn unol â deddfwriaeth sy'n eu hawdurdodi, unrhyw awdurdodau priodol a ddirprwywyd a rheolau Cyfrifo'r Llywodraeth.

Grymusir y Bwrdd Iechyd i achosi gwariant gan Ddeddf Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006 ac mae'n derbyn dyraniad ffynhonnell refeniw a chyfalaf gan Lywodraeth Cymru.

Mae proses gosod cyllideb y Bwrdd Iechyd yn anelu at sicrhau bod adnoddau'n cael eu dyrannu ar draws y sefydliad ar gyfer pwrpasau cyfreithlon. Mae'r Bwrdd Iechyd wedi dirprwyo trefniadau gyda deilwyr cyllideb y mae'n rhaid iddynt weithredu yn unol â'u Trefniadau Atebolrwydd a Chyfarwyddiadau Ariannol Sefydlog (SFI) y Bwrdd Iechyd.

Mae trefniadau yn eu lle i fonitro cydymffurfiaid gyda'r SFI ac adroddir y rhain i bob Pwyllgor Archwilio drwy'r Adroddiad Cydymffurfio. Yn ogystal â rhaglen Archwilio Fewnol gynhwysfawr, mae gan y Bwrdd Iechyd Dîm Gwrth Dwyll Lleol.

Mae'r Bwrdd Iechyd yn cydymffurfio gyda safonau adrodd cydnabyddedig i'r graddau eu bod yn berthnasol i'r Sector Cyhoeddus a chynhyrchir y cyfrifon yn unol â'r llawlyfr ar gyfer cyfrifon a gynhyrchir gan Lywodraeth Cymru. Cyflwynir dychweliadau monitro ariannol misol i Lywodraeth Cymru gydag esboniadau dros amrywiaethau.

Mae gan y Bwrdd Iechyd ddiffyg o £19.5m yn erbyn ei Gyfyngiad Adnoddau Refeniw am y flwyddyn. Fodd bynnag, dyma ail flwyddyn dyletswydd adennill costau'r Bwrdd Iechyd ac nid yw'r diffyg cronus a achoswyd hyd yn hyn o £46.2m yn cynnwys toriad i ddyletswydd cysondeb y Bwrdd Iechyd hyd nes bydd y cyfnod o dair blynedd wedi dod i ben ar 31 Mawrth 2017.

Ni chodwyd unrhyw broblemau pellach yn ystod 2015/16 i effeithio ar gysondeb gwariant.

Ffioedd a chostau

Ni chodir ffioedd a chostau fel mater o drefn ar gleifion y GIG, oni bai y caniateir i'r Bwrdd Iechyd i godi tâl dan y ddeddfwriaeth. Mae esiamplau'n cynnwys gwaith deintyddol a mynediad at gofnodion meddygol. Cadarnheir hyd y gwyddom, bod y Bwrdd Iechyd yn cydymffurfio â chyfarwyddbau Llywodraeth Cymru o ran cyfraddau taliadau.

Dyrannu cost a gofynion codi tâl

Mae gan y Bwrdd Iechyd brosesau yn eu lle i gydymffurfio â gofynion Llawlyfr Costio'r GIG o ran cynhyrchu costau cyfeirnod a ddefnyddir ar gyfer pwrpasau meincnodi.

Rhwymedigaethau mân gynlluniau wrth gefn

Mae'n ofynnol i'r Bwrdd Iechyd roi cyfrif am bob mân gynlluniau wrth gefn, yn unol â Safonau Cyfrifo Rhyngwladol 37 (IAS37). Mae'r rhain wedi'u datgelu'n llawn yn y Datganiad Cyfrifon, ar gael yn www.wales.nhs.uk/sitesplus/861/tudalen/40900

Byddai mân gynlluniau wrth gefn eraill na gyfrifir o fewn IAS37 yn cynnwys llythyrau cysuro a gwarantau 3ydd parti a roddir gan reolwyr. Hyd y gwyddom, nid oes gan y Bwrdd Iechyd rwymedigaethau fel hyn sydd angen eu datgelu.

Tueddiadau gwariant tymor hir

Mae'n ofynnol i'r Bwrdd Iechyd ddatgelu tueddiadau gwariant am y 5 mlynedd ariannol ddiwethaf. Mae'r Datganiad Cyfrifon yn rhoi dadansoddiad manwl o wariant a ddosberthir dan dri phrif bennawd:

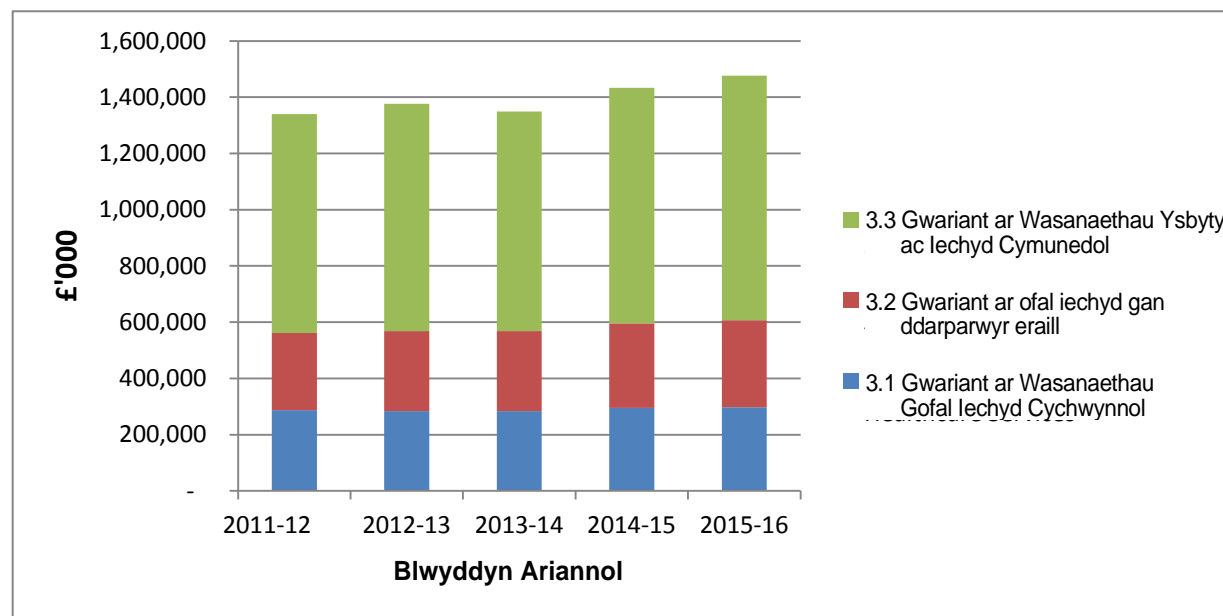
- Gwariant ar Wasanaethau Gofal Iechyd Cychwynnol. Gwariant ar Wasanaethau Gofal Iechyd Cychwynnol. Mae hyn yn cynnwys gwariant ar gontractau Gofal Cychwynnol ar gyfer gwasanaethau Meddygon Teulu, Gwasanaethau Fferyllol, Gwasanaethau Deintyddol Cyffredinol, Gwasanaethau Offthalmig Cyffredinol, Cyffuriau ac Offer a ragnodir a gwariant Gofal Iechyd Cychwynnol eraill.
- Gwariant ar ofal iechyd gan ddarparwyr eraill. Mae hyn yn cynnwys gwariant gyda sefydliadau GIG eraill, Awdurdodau Lleol, Sefydliadau Gwirfoddol, darparwyr preifat ac ar gyfer gofal iechyd nyrsio a pharhaus a gyllidir gan y GIG.
- Gwariant ar Ysbytai a Gwasanaethau Cymunedol. Mae'r gwariant hwn yn cynnwys yr holl wasanaethau a ddarperir gan y Bwrdd Iechyd o fewn yr ysbyty a'r gymuned.

Mae'r tabl isod yn darparu crynodeb o wariant ar gyfer bob un o'r prif benawdau ar gyfer y pum mlynedd ariannol diwethaf. Dylid nodi bod gwariant yn 2012/13 ar Wasanaethau Ysbyty ac Iechyd Cymunedol wedi cynyddu o £30m, sydd i'w gyfrif yn bennaf oherwydd costau amhariad arwyddocaol ar asedau sefydlog.

Pennawd gwariant	2011/2012 £'m	2012/2013 £'m	2013/2014 £'m	2014/2015 £'m	2015/2016 £'m
Gwasanaethau Gofal Cychwynnol	287	284	284	295	297
Gofal Iechyd gan ddarparwyr eraill	274	284	284	301	310
Ysbytai a Gwasanaethau Cymuned Iechyd	779	809	780	837	869

Mae'r siart yn arddangos bod Gwasanaethau Ysbyty ac Iechyd Cymunedol yn cyfrif yn gyson am tua 59% o gyfanswm y gwariant. Mae prif elfen y gwariant o fewn y pennawd hwn yn ymwneud â chyflogau a thaliadau i asiataethau sy'n dod i £636m yn 2015/16.

RHAN TRI - DATGANIADAU A NODIADAU ARIANNOL

Mae gofyn i'r Bwrdd Iechyd gynhyrchu set o ddatganiadau ariannol blynyddol gan ddefnyddio fformat sy'n gyffredin i bob corff GIG yng Nghymru. Mae'r datganiadau blynyddol yn agored i archwiliad a darperir barn archwilio gan Archwilydd Cyffredinol Gymru.

Paratowyd Datganiadau Ariannol y Bwrdd Iechyd yn unol â'r ffurf a'r amserlen a osodwyd gan Lywodraeth Cymru. Roedd y cyfrifon yn amodol ar archwiliad allanol gan Swyddfa Archwilio Cymru a rhoddwyd barn archwilio ddiamod arnynt ar 5 July 2016.

Mae tystysgrif Archwilydd Cyffredinol Cymru'n cadarnhau bod y datganiadau ariannol cryno hyn yn gyson â'r cyfrifon llawn y rhoddwyd y farn archwilio arnynt.

Mae'r datganiadau ariannol cryno a ddangosir yn cynnwys y canlynol:

- Datganiad Gwariant Net Cynhwysfawr (yn cynnwys Cyflawni Balans Ariannol Gweithredol a Therfyn Adnoddau Cyfalaf)
- Datganiad o Sefyllfa Ariannol
- Datganiad o Newid yn Ecwiti Trethdalwyr
- Datganiad Llif Arian

Nid yw'r datganiadau ariannol cryno yn cynnwys digon o wybodaeth i roi dealltwriaeth lawn o sefyllfa a pherfformiad ariannol y Bwrdd Iechyd. Gellir lawrlwytho set lawn o ddatganiadau ariannol cyfunol o wefan y Bwrdd Iechyd yn

www.wales.nhs.uk/sitesplus/861/tudalen/40900

neu mae ar gael ar gais gan y Cyfarwyddwr Cyllid Gweithredol, Bloc 5, Cwrt Carlton, Parc Busnes Llanelwy, Llanelwy, LL17 0JG.

Cydymffurfiaeth â Dyletswyddau Ariannol dan y Ddeddf Gyllid Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2014

Daeth Deddf Cyllid Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2014 yn weithredol ar 1 Ebrill 2014. Diwygiodd y Ddeddf ddyletswyddau ariannol y Byrddau Iechyd Lleol dan adran 175 Deddf Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006, gan osod y ddwy ddyletswydd ariannol ganlynol ar y Byrddau Iechyd Lleol:

- Dyletswydd dan adran 175 (1) i sicrhau nad yw gwariant yn fwy na'r cyfanswm cyllid a ddyrannwyd iddo dros gyfnod o 3 blynedd ariannol a
- Dyletswydd dan adran 175 (2A) i baratoi cynllun yn unol â chyfarwyddyd cynllunio a roddwyd gan Weinidogion Cymru, i sicrhau cydymffuriad gyda'r ddyletswydd dan adran 175 (1), tra'n gwella iechyd y bobl maen nhw'n gyfrifol amdanynt, a darparu gofal iechyd i bobl fel hyn, ac i'r cynllun gael ei gyflwyno i a'i gymeradwyo gan Weinidogion Cymru.

Bydd yr asesiad perfformiad cyntaf yn erbyn y ddyletswydd statudol 3 blynedd dan adran 175 (1) yn digwydd ar ddiwedd 2016/17, a hwn fydd y cyfnod tair blynedd gyntaf o asesiad; manylir am berfformiad dros y ddwy flynedd gyntaf y cyfnod hwn ar y dudalen nesaf.

Gosododd Fframwaith Gynllunio GIG Cymru am y cyfnod 2015-16 hyd 2017-18 a roddwyd i BILlau, reidrwydd arnynt i baratoi a chyflwyno Cynlluniau Integredig Tymor Canolig (IMTP) i Lywodraeth Cymru. Ni wnaeth y Bwrdd Iechyd gyflwyno cynllun tair blynedd, felly ni wnaeth y Bwrdd Iechyd gwrdd â'i ddyletswydd ariannol statudol dan adran 175 (2A) Deddf Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006. Mae'r Cynllun Gweithredu Blyneddol ar gyfer 2016/17 yn cael ei ddatblygu ac fe'i cyflwynwyd i Lywodraeth Cymru i'w gymeradwyo o fewn chwarter cyntaf 2016/17.

Perfformiad yn erbyn dyletswydd IMTP	2015/16 - 2017/18	2014/15 - 2016/17
Statws cymeradwyaeth y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol	Heb gyflwyno	Heb gyflwyno

Datganiad Gwariant Net Cynhwysfawr am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2016	2015/16	2014/15
	£'000	£'000
Gwariant ar Wasanaethau Gofal Iechyd Cychwynnol	297,128	294,593
Gwariant ar ofal iechyd gan ddarparwyr eraill	310,295	301,471
Gwariant ar Ysbytai a Gwasanaethau Iechyd Cymuned	868,837	836,870
	1,476,260	1,432,934
Llai: Incwm amrywiol	123,859	123,964
Costau gweithredol net y BILL cyn llog ac enillion a cholledion eraill	1,352,401	1,308,970
Enillion eraill	(9)	(75)
Costau Cyllid	101	112
Costau gweithredol net am y flwyddyn ariannol	1,352,493	1,309,007

Perfformiad Adnoddau Refeniw	2015/16	2014/15
	£'000	£'000
Costau gweithredol net am y flwyddyn	1,352,493	1,309,007
Llai gwariant gwasanaethau offthalmig cyffredinol a gwariant cyfyngedig heb fod yn arian parod eraill	(966)	(929)
Cyfanswm gwariant gweithredol	1,351,527	1,308,078
Dyraniad Adnoddau Refeniw	1,332,002	1,281,462
Troswariant yn erbyn dyraniad	(19,525)	(26,616)

Perfformiad Adnoddau Cyfalaf	2015/16	2014/15
	£'000	£'000
Gwariant cyfalaf gros	48,044	51,859
Llai NBV o waredu eiddo, peiriannau mawr a chyfarpar ac asedau anniriaethol	(690)	(1,728)
Llai grantiau cyfalaf a dderbyniwyd	(385)	(527)
Llai rhoddion a dderbyniwyd	(1,384)	(1,597)
Codir yn erbyn y Dyraniad Adnoddau Cyfalaf	45,585	48,007
Dyraniad Adnoddau Cyfalaf	45,588	48,039
Tanwariant yn erbyn Dyraniad Adnoddau Cyfalaf	3	32

Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol fel ar 31 Mawrth 2016	31 Mawrth 2016	31 Mawrth 2015
	£'000	£'000
Asedau anghyfredol		
Eiddo, peiriannau a chyfarpar.	532,739	502,924
Asedau anniriaethol	1,578	1,901
Masnach ac eitemau derbyniadwy eraill	52,176	67,911
Cyfanswm asedau anghyfredol	586,493	572,736
Asedau Cyfredol		
Rhestrau eiddo	15,574	14,899
Masnach ac eitemau derbyniadwy eraill	54,459	42,359
Arian parod a'r hyn sy'n cyfateb	2,062	1,526
	72,095	58,784
Asedau anghyfredol a ddosberthir fel 'Yn cael eu dal i'w gwerthu'	0	217
Cyfanswm Asedau Cyfredol	72,095	59,001
Cyfanswm asedau	658,588	631,737
Rhwymedigaethau cyfredol		
Masnach ac eitemau taladwy eraill	136,559	113,955
Darpariaethau	31,246	28,625
Cyfanswm rhwymedigaethau cyfredol	167,805	142,580
Rhwymedigaethau cyfredol net	(95,710)	(83,579)
Rhwymedigaethau anghyfredol		
Masnach ac eitemau taladwy eraill	1,168	1,217
Darpariaethau	53,697	69,438
Cyfanswm rhwymedigaethau anghyfredol	54,865	70,655
Cyfanswm asedau a ddefnyddir	435,918	418,502
Ariannwyd gan:		
Ecwiti'r trethdalwyr		
Cronfa Gyffredinol	367,579	365,752
Cronfa ailbrisio wrth gefn	63,339	52,750
Cyfanswm ecwiti'r trethdalwyr	435,918	418,502

Datganiad Newid yn Ecwiti Trethdalwyr am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2016	Cronfa Gyffredinol	Cronfa ailbriso wrth gefn	Cyfanswm Cronfeydd Wrth Gefn
	£'000	£'000	£'000
Newid yn ecwiti trethdalwyr ar gyfer 2015/16			
Gweddill ar 1 Ebrill 2015	365,752	52,750	418,502
Costau gweithredol net am y flwyddyn	(1,352,493)		(1,352,493)
Elw net ar ailbriso eiddo, peirannau a chyfarpar	0	16,299	16,299
Lleihad yng ngwerth a gwrthdroadau	0	(401)	(401)
Trosglwyddo rhwng cronfeydd wrth gefn	309	(309)	0
Cyfanswm cydnabyddedig incwm a gwariant ar gyfer 2015/16	(1,352,184)	15,589	(1,336,595)
Cyllid Net Llywodraeth Cymru	1,354,011		1,354,011
Balans ar 31 Mawrth 2016	367,579	68,339	435,918

Datganiad Llif Arian am y flwyddyn yn diwedd 31 Mawrth 2016	2015/16	2014/15
	£'000	£'000
Llif arian o weithgareddau gweithredol		
Costau gweithredol net am y flwyddyn ariannol	(1,352,493)	(1,309,007)
Symudiadau mewn Cyfalaf Gweithio	30,460	(22,150)
Addasiadau llif cyfalaf eraill	30,856	70,083
Darpariaethau a ddefnyddiwyd	(11,777)	(13,332)
All-lif arian net o weithgareddau cyfredol	(1,302,954)	(1,274,406)
Llif arian o weithgareddau buddsoddi		
Prynu eiddo, peiriannau a chyfarpar	(52,795)	(45,406)
Elw o waredu ar eiddo, peiriannau a chyfarpar	699	1,804
Prynu asedau anniriaethol	(194)	(564)
All-lif arian net o weithgareddau buddsoddi	(52,290)	(44,166)
All-lif arian net cyn ariannu	(1,355,244)	(1,318,572)
Llif arian o weithgareddau ariannu		
Arian Llywodraeth Cymru (gan gynnwys cyfalaf)	1,354,011	1,316,827
Grantiau cyfalaf a dderbyniwyd	1,769	2,124
Ariannu net	1,355,780	1,318,951
Cynnydd net mewn arian parod a'r hyn sy'n cyfateb	536	379
Arian parod a'r hyn sy'n cyfateb (a gorddrafftiau banc) ar 1 Ebrill 2014	1,526	1,147
Arian parod a'r hyn sy'n cyfateb (a gorddrafftiau banc) ar 31 Mawrth 2015	2,062	1,526

Côd Ymarfer Gwella Arfer Taliadau

Mae Llywodraeth Cymru yn mynnu bod y Bwrdd Iechyd yn talu eu holl gredydwy'r masnach yn unol â chôd talu'n brydlon y CBI a rheolau Cyfrifyddu'r Llywodraeth. Y targed ariannol a osodwyd gan Lywodraeth Cymru i'r Bwrdd Iechyd yw talu 95% o filiau credydwy'r masnach heb fod o'r GIG, yn seiliedig ar y nifer o anfonebau a delir, o fewn 30 diwrnod calendr o dderbyn y nwyddau neu anfoneb ddilys (pa un bynnag yw'r diweddaraf) oni bai fod telerau talu eraill wedi'u cytuno. Yn ystod 2015/16, talodd y Bwrdd Iechyd 93.4% o anfonebau o fewn 30 diwrnod ac felly, ni wnaeth gyflawni'r mesur perfformiad. Roedd hyn o ganlyniad yn bennaf i oedi cyd awdurdodi anfonebau ar gyfer staff asiantaeth.

Nid yw ffigyrau ar gyfer 2015/16 yn cynnwys y nifer a gwerth y biliau heb fod yn rhai GIG a dalwyd i wasanaethau gofal cychwynnol a gwasanaethau contractwyr. Mae'r cymaryddion ar gyfer 2014/15 wedi cael eu hailddatgan i adlewyrchu'r driniaeth hon.

	2015/16 Nifer	2015/16 £'000	2014/15 Nifer	2014/15 £'000
GIG				
Cyfanswm y biliau a dalwyd	7,945	244,979	5,843	232,258
Cyfanswm y biliau a dalwyd o fewn y targed	7,518	242,659	4,841	226,318
Canran y biliau a dalwyd o fewn y targed	94.6%	99.1%	82.9%	97.4%
Heb fod yn y GIG			Ailddynodwyd	Ailddynodwyd
Cyfanswm y biliau a dalwyd	272,642	366,139	268,993	336,167
Cyfanswm y biliau a dalwyd o fewn y targed	254,484	344,086	241,730	309,713
Canran y biliau a dalwyd o fewn y targed	93.3%	94.0%	89.9%	92.1%
Cyfanswm			Ailddynodwyd	Ailddynodwyd
Cyfanswm y biliau a dalwyd	280,587	611,118	274,836	568,425
Cyfanswm y biliau a dalwyd o fewn y targed	262,002	586,745	246,571	536,031
Canran y biliau a dalwyd o fewn y targed	93.4%	96.0%	89.7%	94.3%

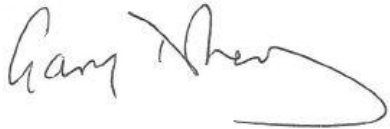
Datganiad cyfrifoldebau'r Prif Weithredwr fel Swyddog Atebol y BILI

Mae Gweinidogion Cymru wedi cyfarwyddo'r Prif Weithredwr i fod yn Swyddog Atebol i'r BILI. Nodir cyfrifoldebau perthnasol Swyddogion Atebol, gan gynnwys eu cyfrifoldeb dros eiddo a chysondeb cyllidebau cyhoeddus y mae'n atebol amdanynt, ac am gadw cofnodion cywir, wedi'u nodi ym Memorandwm y Swyddog Atebol a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru.

Hyd y gwn, rwyf wedi cyflawni'r dyletswyddau a nodir yn fy llythyr penodi fel Swyddog Atebol yn gywir.

Cadarnhaf fy mod wedi cymryd yr holl gamau priodol i fod yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio perthnasol ac i sefydlu bod archwilwyr y Bwrdd Iechyd yn ymwybodol o'r wybodaeth hon. Hyd y gwyddaf, nid oes unrhyw wybodaeth archwiliad perthnasol nad yw Archwilwyr y Bwrdd Iechyd yn ymwybodol ohoni.

Rwy'n cadarnhau bod yr Adroddiad a Chyfrifon Blynyddol fel cyfanwaith, sy'n cynnwys yr Adroddiad Perfformiad, Adroddiad Atebolrwydd, gan gynnwys yr Adroddiad Tâl a'r Datganiadau Ariannol sy'n gynnwysedig yn y ddogfen hon, a'r Adroddiad Llywodraethu Blynyddol a gyhoeddir ar wahân, yn deg, cytbwys a dealladwy, ac rwy'n derbyn cyfrifoldeb am yr Adroddiad a Chyfrifon Blynyddol ac am y farn angenrheidiol dros benderfynu ei fod yn deg, cytbwys a dealladwy.

Gary Doherty
Prif Weithredwr

Dyddiad: 31 Awst 2016